Št. 42. V Gorici, v torek dne 27. maja 1902. **Letnik IV.**

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsak **torek** in **soboto** v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejeman ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in **upravništvo se** nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravništvo «Gorice». Oglasi se računijo po petitvrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik **Josip Marušič.** Tiska **„Narodna tiskarna“** (odgov. J. Marušič).

Četrti shod slovanskih časnikarjev v Ljubljani.

(Konec.)

Slavnosti na binkoštno nedeljo.

V nedeljo zjutraj so se nekateri časnikarji podali na Rožnik kjer je bila ob 7. uri sv. maša, katero je daroval kanonik vrhbosanski dr. Iv. Šarič iz Sarajeva.

Ob 9. uri pa se je pričelo zborovanje v „Mestnem Domu“, na katerem se je zbralo okoli 160 časnikarjev: urednikov, pisateljev, sotrudnikov in sotrudnic. —

Dr. Triller je pozdravil zbor želeč mu blagoslova božjega.

Dr. Lampe je razvil načela, po katerih naj se ravna zborovanje. Glavni smôter je: slovanska vzajemnost, na katerem temelju naj se utrdi slovanska časnikarska organizacija.

Izvoljeno je bilo predsedništvo in sicer: predsednikom Slovak dr. Matuš Dula, prvim podpredsednikom Čeh Fr. Hovorka in drugim podpredsednikom Hrvat dr. Šandor Gjalski.

Zapisnikarjem so bili izvoljeni: Poljak Bronislaw Laskownicki, Rus V. Ščavinskij, Hrvat dr. Lav. Mazzuro in Slovenec Makso Cotič.

Odposlale so se brzojavke: Njeg. Vel. presv. cesarju Francu Jožefu I., ministroma Rezeku in Pietaku in županom Prage (dr. Srb), Krakova (dr. Friedlein) in Dubrovnika (dr. Čingria) kot onih mest, v katerih so se vršili prvi trije slov. časnikarski shodi.

V imenu Ljubljane pozdravi zbor župan Iv. Hribar, izraža veselje nad tem, da se je njegova želja, naj bi se IV. slov. časnikarski shod vršil v Ljubljani, uresničila. Imenuje navzoči zbor nekak „slovanski parlament“ in prosi, naj bi se isti pri svojih razpravah držal strogo stvarnega smotra tega kongresa ob zavesti vseh navzočih, da, četudi so različnih nazorov, da jih vendarle druži skupna vez kot brate. „Ne govorite, kakor pravi Kollár: Jaz sem Slovak, jaz Čeh, jaz Rus. . ., ampak recite: Jaz sem Slovan!“

Na to prične zborovanje s predavanjem Čeha Jaromira Hruby-ja o „slovanski časnikarski dopisovalnici“ in predlaga k sklepu, da naj sklene shod po „Zvezi“, ki se ima ustanoviti, osnovati novo slovansko dopisovalnico, ki bode v svojih poročilih objektivna in Slovanom pravična. Uname se precej živahna debata o tej točki, v katero so posegali Rus dr. Vergun, Poljaka Chylinski in Smolski, Hrvata Pasarić in Radić, Rus Mončarovskij in drugi, strinjajoč se v misli, da so sedanje vladne in zasebne dopisovalnice krivične glede slovanskih teženj in da nekatere naravnost izdajajo slovansko stvar. — Sklene se resolucija: 1. Deputacija gre k ministru Körberju s pritožbo z ozirom na nedostatke v vladni dopisovalnici; 2. Slovanska dopisovalnica se osnuje in listi naj začno nabirati prispevke.

Za tem predava Čeh Havorka o „Osrednji zvezi slovanskih časnikarjev“. Vstop v to zvezo je dovoljen le časnikarskim društvom, zatorej, kjer takih društev še ni, naj se osnujejo.

Hrvat Stjepan Radić je govoril o „časnikarskih učnih tečajih“, kakoršne imajo drugi narodi, zlasti Francozi. Ti tečaji naj bi omogočevali časnikarjem po poklicu vsestransko strokovno izobrazbo, katera je jako potrebna novinarju. Resolucija v tem smislu se sprejme.

Čeh dr. Jaroslav Preis je predaval o „stikih slovanskih narodov na narodnogospodarskem polju z ozirom na časnikarstvo“ — po geslu „Svoji k svojim!“

Dr. Vergun predlaga, da se naj odslej na vsakem časnikarskem shodu stavi na dnevni red vsaj eno poročilo o narodnogospodarskih in soc. razmerah posameznih slov. narodov. Resolucija v tem smislu se sprejme.

Poljak dr. Vladimir pl. Lewicki je popisoval v pesniški obliki slovansko probujenje, navajajoč citate iz Vodnikovih, Mickiewiczevih, Puškinovih, Kollárjevih, Gundulićevih in drugih pesniških del o slovanski kulturni ideji.

Slovenec dr. Lampe je omenil ministerske naredbe glede koncesijoniranja časnikarskih dopisovalnic, s katero naredbo se podrejajo dopisovalnice obrtnemu zakonu, kar je za časnikarstvo ponižujoče in škodljivo njega razvoju. V tem smislu po govorniku predlagana resolulucija, da IV. shod slovanskih časnikarjev protestira proti tej ministerski naredbi, se sprejme.

Zvečer ob 7. uri je bil v „Nar. domu“ banket, kateri je ljublj. občina priredila na čast časnikarjem. — Župan Hribar je tu pozdravil navzoče v vseh slovanskih jezikih in nazdravil — velesili časnikarstva.

Govorili so razni zastopniki časnikarstva. Najzanimiveja sta bila dva govora, namreč dr. Tavčarja ki je dejal, da Slovani nimamo vzroka zdihovati in pa drž. posl. Klofača, ki je rekel, da je soc. dem. zato internacijonalna, ker slovanska inteligenca prezira slovansko delavstvo, ki potem išče zavetja v internacijonalni organizaciji.

S tem je bil zaključen oficijelni del kongresa.

Slavnosti na binkoštni pondeljek.

Na binkoštni pondeljek zjutraj so se časnikarji podali po državni železnici na Gorenjsko stran, na romantičen Bled in v Vintgar. — Na vseh kolodvorih je goste pozdravljal narod z velikim navdušenjem. Skoro povsodi so jih prišla pozdravit društva z zastavami, pozdravljali so jih obč. sveti in drugi odlični faktorji ter godbe. Po nekod je ljudstvo stalo ob progi na skalah ter pozdravljalo širitelje slovanske prosvete. — Gorenjska narodna noša je povzdigovala krasoto vzprejemov a grmenje topičev z bregov je pritrjevalo navdušenim pozdravom.

V Vintgarju so se divili gostje mogočni romantiki čarobne Gorenjske a v gostilni Žumrovi so se okrepčali od hoje skozi Vintgar ob grmečih slapovih Radovne, katero hojo je dokaj motilo nastopivše slabo vreme.

Na Bledu je pozdravil časnikarje poleg slavoloka, stoječega pod Gradom občinski svet blejski v narodnih nošah na čelu z županom Peternelom. Na Bledu so si ogledali gostje Grad in se vozili po jezeru na otok.

Blejsko pevsko društvo v narodnih nošah je po jezeru prepevalo narodne pesmi.

Na to je bil v „Luizinih toplicah“ banket, ki ga je priredila blejska občina na čast časnikarjem, na katerem je bilo navdušenih govorov v proslavo slovanske stvari. Banket je zaključil Rus dr. Vergun z rusko pesmijo. Po vsej slavnosti so Čehi položili venec na spomenik Prešernov, na kar so se gostje vrnili v Ljubljano v „Narodni dom“ na prijateljski sestanek.

Slavnosti na binkoštni torek.

V torek zjutraj so se podali časnikarji v Postojno ogledat si podzemsko svetovno čudo slovenske domovine, postojinsko jamo. V Postojni jih je pozdravil občinski odbor, „Sokol“, „Čitalnica“, „požarna bramba“ in dekleta v narodni noši. Po zajutrku so se podali v jamo, ki je žarela v čarobni električni luči. V jami je svirala postojinska godba, udarjal tamburaški zbor in prepeval pevski zbor. Ob 12 uri je bil v jamski „dvorani“ obed, kjer so gostje imeli poseben originalen užitek. Popoludne pa so se peljali v Trst. V Trstu je bil v „Slov. Čitalnici“ sestanek na katerem so se vršile navdušene napitnice slovanski vzajemnosti, slovanskemu Trstu in v obče slovanski Adriji.

Nekaj gostov se je že po noči odpeljalo v Benetke, drugi pa so se v sredo vrnili v domovinó z obljubo, da se zopet vrnejo.

Tako se je završil ta velevažni shod ki naj bi obrodil zares toliko dobrega sadu, kolikor se je stavilo vanj lepih nad.

Dopisi.

Iz Dornberga. — Vipavska železnica bi morala biti že s 1. junijem t. l. dodelana, a kakor vse kaže ne bo niti s septembrom. Bog, če bo v tem letu dokončana in prometu izročena. Vsled tega zakasnenja so menda začeli zdaj delati tudi ob nedeljah in praznikih in to celo v obližju cerkve, da motijo in begajo pobožne kristjane. Ne trdim sicer, da jih podjetniki k temu silijo, ali branijo jim tudi ne, ker sicer bi se ob nedeljah in praznikih ne delalo. Tako n. p. so nekateri delavci na praznik sv. Trojice komaj streljaj od cerkve med prvo in drugo mašo izderali hlode iz nasipa ter prav po živinsko se drli in upili. Kletvine ostudne se ve ni manjkalo — to je bila njih molitev. Kaj res ni nobene postave, da bi se to motenje in pohujšanje za-

---

LISTEK.

Homunculus Ahásverju.

(Pismo iz dežele — verjetnosti.)

Dragi prijatelj!

Najprvo se Ti najcifrasteje zahvaljujem, da si me opozoril na veliko neumestnost, ki se je zgodila s tem, da se je moja zadnja „Homunculada“ tiskala v podlistku „Gorice“, ko nima s podlistkom „nobene druge sličnosti“ nego le prvih pet črk. Veš, Ahasverče (Ahasverniče bi menda ne bilo več resnično, odkar se je izvršila neka „imenitna“ sprememba v „Trg.-obrt. društvu“), človek pač ni nikoli dovolj previden, sicer bi bil naprosil urednika „Gorice“, da uvrsti moj „podli“ stek mej „Tutti frutti“, kakor si storil Ti s svojo preležano klobasarijo — pardon: nadlistkom v velečislani „Soči“. Da „Gorica“ še ni otvorila predalov „Tutti frutti“, se kar čudim. Mogoče nima nič „zaloge“, ali pa, kar je še verjetneje, premalo fantazije in preveč usmiljenja z grešno naturo svojega bližnjega, drugače bi jej ne manjkalo gradiva tega „žanra“.

Toda Ti tega ne razumeš, zato kaj druzega.

A. G—k se bajè zeló huduje, ker ni prišel pri ljubljanskem časnikarskem shodu na noben podpredsedniški stolec, zato o tem molči v vseh slovanskih jezikih, pač pa se je razkoračil „v sladki slovenski besedi“ nad dr. Lampetom, ker je bil ta vsaj drugi predsednik v pripravljalnem odboru, ne vem ali tudi „iz posebnih ozirov, ki so vsakemu na dlani“, ali brez istih. Sicer jaz sam ne vem, kako so mogli slovanski časnikarji v svojem „spoznanju dobrega“ tako napredovati, da so tákrat prezrli dubrovniškega podpredsednika, — ali bajè so se ravnali po nemškem pregovoru o neke vrste veličinah, ki pravi: „Aus der Ferne blinken sie, in der Nähe — stinken sie“.... Vsekako pa bi bolje pristojalo dostojanstvu kakega takega odličnega mesta, da bi je bil zavzemal mož, kakoršen je A. G—k, kí nima v sebi nobene gnilobe, ki ima glas, postavo, imeniten izgovor, govorniški dar, ki bi bil vzbudil veliko pozornost in ki bi tudi ne imel toliko v glavi kakor ci domišlja. Vsak vek, ki je absolviral — kobariško univerzo in pa tako krasno in tipično zanimivo fizijonomijo, da bi bilo vredno vtisniti jo v vosek in jo poslati v kak „Panoptikum“, da jo izlože poleg drugih „slavnih“ mož, ki se vidijo tamkaj....

Kar pa ga še posebno vsposoblja za tako odlikovanje, to je njegovo znanje pri vseh Slovanih, ki ga vsi čislajo in radi imajo in pa dejstvo, da ne zna samo molčati v vseh slovanskih jezikih, marveč tudi govoriti.... Da se je zgodila torej taka silna napaka, bode najbrže krivda „žegnanih falotov“ in „hudičeve klerikalne zalege“, katera se ima tudi zahvaliti „silnemu zatajevanju“ A. G—k-a, da ni došlo najmanj do kakega „škandala pred očmi dragih slovanskih gostov“. Kajti tisto vražje poročilo v „Slovencu“ o odnošajih na Goriškem je bilo še izlasti sposobno izzvati G—k-ov poziv „dragim slovanskim gostom“, da uprizore med navzočimi „kavci“ pravi kitajski masakre ter da začnejo „jermena rezati“ z njihovih teles v velik gavdij A. G—k-a samega, ki si je morda vzame ako nisem jaz prvi podpredsednik!“ Ali ker je na svetu vsake imenitnosti enkrat konec, tudi A. G—k ne more zato, da se mu želja ni izpolnila — to pa ne vsled „zatajevanja“ naprednjakov in njegovega, marveč ker „škandali“ sploh niso stali na — programu tega shoda....

Ker pa mož čuti, da njegova zvezda tone in da „caruje“ le še v sanjah, pravim, katere si ti, ljubo Ahasverče tako — nepodlo-fantastično narisalo v svojem „feljtonu“ (Bog odpusti greh lastniku „Soče“ zaradi nazivanja Tvoje preležane klobasarije „feljtonom“!), pričel je igrati na razne inštrumente, da bi to zvezdo še pridržal na „horicontu“, liki bibliškemu junaku pred mestom Jeriho, ki je hotel ustaviti solnce na nebu. Jeden tak nov in najnovejši inštrument G—k-ov v „Soči“ je „fagot“, ki je „zabokal“ v soboto v „proslavo“ novemu goriškemu metropolitu Jordanu. „Soča“ od minulega torka še piše: „Potem bi imeli v Gorici Laha za nadškofa. Ako se to zgodi, potem menda ne bo nikdar

branilo? Na Binkoštno nedeljo — tak visok praznik — so pa nekateri Lahi komaj dva streljaja od cerkve cel božji dan delali v pohujšanje vsem. Drugi dan — Binkoštni ponedeljek — jih ni bilo več videti. Ne menda radi praznika, ampak, da so praznovali svojega „Grišpina“. Zidarji laški, pomnite dobro! „Kdor brez Boga zida, zida na pesek“. Ravno tisti glavni steber za most, na katerem ste delali, poka in se nagiba proti Vipavi. Še par povodnji, kakor lansko jesen, in bati se je, da se zvrne v Vipavo.

Pa tudi nekateri naši Slovenci so se začeli ravnati po ptujcih. Pri vodnjaku na postaji se naši slovenski delavci že tudi nič več ne zmenijo za nedelje in praznike. Zato pa imajo toliko sreče s tem vodnjakom! Delajo ga že — z malimi prestanki — kakih 10 mesecev, a še zdaj nimajo zadostne vode, razun kadar jim nebo od zgoraj pritoči, v dnu pa, pravijo, da se jim usipa in zasipa. Bati se je, da se bo tam še kaka nesreča zgodila. Slovenski delavci! ubogajte opomin svojega rojaka. Posvečujte nedelje in praznike, udeležujte se službe božje, potem pa privoščite svojemu trudnemu telesu počitka.

Po svetu, glejte, se delavci poganjajo za osemurni delavnik, vi pa delate od ranega jutra do poznega večera in si še nedelje ne privoščite v počitek, dasi vas ne sili k delu železniško podvzetje, kakor sem že zgoraj omenil. Je toraj le od vas odvisno, da privoščite svoji duši užitka, telesu pa počitka. Ubogajte torej in ne skrunite za par kron svojega lepega krstjanskega in slovenskega imena. S.

Politični pregled.

Sedaj ko je rešila poslanska zbornica državni proračun, groziti so začeli Čehi z obstrukcijo, češ, da so dr. Körberju dano besedo izpolnili, da ne bodo ovirali rešitve državnega proračuna. Čehi pravijo, da je zdaj na vladi, da popravi krivice, katere jim je napravila z odstranitnijo znanih jezikovnih naredb. Prvi predmet, pri katerem nameravajo Čehi obstruirati, je baje zakonski načrt v davku na vozne listke, ki je stavljen že za prihodnjo sejo poslanske zbornice na dnevni red. Zaradi tega povabil je ministerski predsednik dr. Koerber v soboto dr. Pacaka in dr. Kramařk sebi na pogovor, ki je trajal nad dve uri. Kak uspeh da je imel ta pogovor se ne vé, le to je znano, da so vodstva mladočeškega kluba in drugih čeških strank izdala poziv do vseh čeških poslancev, da se gotovo udeležé prihodnje seje poslanske zbornice, ki bode dne 30 t. m.

Deželni zbori.

Kakor poročajo listi, se skličejo deželni zbori na 17. junija.

Vinska klavzula v ogerski delegaciji.

V jedni zadnjih sej ogerske delegacije je stavil poslanec Rákoczy do ministra zunanjih zadev grofa Goluchowskega interpelacijo obstoječo iz več točk. V jedni teh točk praša Rákoczy Goluchowskega, je-li res, da je bilo pri dogovorih nemškega kancelarja Bülowa z ital. ministrom Prinettijem ki so se vršili nedavno v Benetkah, sklenjeno, da trozveza še nadalje ostane v veljavi, a istotako da ostanejo neizpremenjene vse trg. in carinske pogodbe mej zavezniki, vsled česar bi ostala v veljavi še za naprej tudi vinska klavzula. Mesto Goluchowskega je odgovarjal na to interpelacijo njegov sekcijski načelnik, ki je rekel, da ni glede vinske klavzule še ničesar določenega, češ, da trgovinske carinske pogodbe z drugimi državami sklepati imati dogovorno s parlamentoma jedino le ogerska in avstrijska vlada.

Atentat na italijansko kraljevo dvojico.

Včeraj zvečer okoli sedme ure je v Neapolju vrgel neki Vincenc Guerier dva debela kamenja na vlak, v katerem sta se peljala kralj in kraljica od otvorjenja poljedelske razstave v Palermu. Napadalca so zgrabili a občinstvo je kraljevi dvojici prirejalo prisrčne ovacije.

Domače in razne novice.

Premeščenje. — Preč. g. Hubert Rantc. in kr. vojaški kurat II. razreda je premeščen iz Gorice v Inomost.

Umrl je včeraj v Idriji upokojeni župnik in zlatomašnik preč. g. Ivan Treven. Pokojni je bil do predzadnjega časa župnik pri sv. Ivanu pri Trstu in pri tamošnjih vernikih jako priljubljen zaradi svojega plemenitega značaja in uzornega rodoljubja. Kot tak je bil poznan tudi povsodi, kjer je služboval. Pogreb bode jutri zjutraj. N. p. v m.!

Poroka. — Včeraj se je v Mirnem poročil z gospodično Frančiško Tribušon gosp. Anton Jazbec, načelnik „Gospodarskega sveta“ in posestnik v Svetem na Krasu. Bilo srečno!

Za „Šolski Dom“ so plačali mesečnino za april sledeči p. n. gospodje: Bežek Viktor 2 K, Bolko Leopold 2 K, Fon Josip 2 K, Jerkič Anton 2 K, Finžgar Franc 4 K, Kopač Jernej 10 K, Kovačič Alojzij 2 K, Koren Anton 2 K, dr. Franc Kos 5 K, Kavčič Josip 2 K, Ličan Josip 3 K, Mercina Ivan 2 K, Gabrijelčič Mihael 2 K, Novak Gustav 2 K, „Krojaška zadruga“ 20 K, Premrov Svetoslav 2 K, dr. Papež 2 K, Pirjevec Ivan 2 K, dr. Josip Pavlica 2 K, Setničar Franc 2 K, Sivec Franc 2 K, Šantel Anton 5 K, Rutar Matija 2 K, Terkuč Ferdinand 2 K, Tabaj Andrej 2 K, Fon Anton 2 K in Čebular Jakob 2 K.

Predsedniku so plačali: Franc Sivec v Gorici letnino 10 K; Frančiška Jakil, soproga Andreja strojarja v Rupi, letnino 10 K (tako naj se popravi tudi v zadnji „Zlati knjigi“ namesto: Andrej in Franc Jakil); Ivan Hausner, posestnik in trgovec v Gorici (po poštni položnici) 5 K.

Upravništvo je prejelo: Velesp. g. Štefan Kinderčev K 10; ob odhodnici preč. g. Andr. Mesarja z Livka nabrali gospodje kobariškega okraja K 21; gosp. Jernej Kopač svojo nagrado od „Krojaške Zadruge“ K 10 (ravno toliko za „Alojzijevišče“), preč. g. monsig. Ivan Abram K 50.

Presrčna hvala!

Zlata knjiga za leti 1900 in 1901, katero je izdalo in razposlalo naše šolsko društvo „Šolski Dom“, kaže s kolikimi napori in s kako sijajnimi vspehi so se goriški Slovenci trudili tudi v imenovanih letih, da bi poskrbeli svojim otrokom potrebni šolski pouk, katerega jim zanikajo ali ovirajo oni, ki so po zakonu dolžni podati jim ga.

Društvo je imelo naslednje dohodke:

	l. 1900	l. 1901
društvenina	2·799·60	4.485·70
dobrotniki	3.661·24	3.956·60
volila, zapuščine . .	300·—	400·—
veselice, zbirke . . .	3.418·40	1.522·57
podpore	5.860·—	3.920·—
najemščina, odškod.	3.567·16	3.607·09
dohodki šole	1.619·20	2.890·77
obresti, glavnice . .	353.02	277·—
posojilo	2.000·—	638·97
razni dohodki . . .	59·22	40·—
skupaj . K	23.637·84	21.738·70

ter sledeče stroške:

	l. 1900	l. 1901
stavbeni stroški . .	3.030·18	977·20
obresti s pripadki .	2.774·44	2.866·81
šolska uprava . . .	16.660·82	16.978·97
hišna uprava	742·20	742·66
društvena uprava . .	212·36	147·62
skupaj . K	23.420·—	21.713·26

Posojilo. vknjiženo na društveni hiši. znaša 54.000 K; čisto imetje je navedeno na okroglih 55.000 K, obremenjeno imetje na okroglih 113.000 K.

Porotne obravnave. — Kolikor je dosedaj znano, se bodo pred prihodnjo poroto vršile obravnave proti sledečim osebam in sicer: proti Valentinu Missigoi-u radi uboja; proti Alojziju Vock-u radi umora in težke telesne poškodbe; proti Francetu Werdun, radi goljufije; proti učitelju Karolu Mlekužu zaradi spolnega posilstva; proti Tereziji Rušič radi detomora oziroma zatajbe poroda in proti Albinu Josipu Megusicher-ju, radi goljufije.

Nedeljski počitek v lekarnah. — Vsled namestništvenega odloka od 13. t. m. se upelje s 1. jun. tudi v tuk. lekarnah nedeljski počitek in sicer trajajoč od 1. ure popoludne pa do drugega jutra. Od obstoječih 5 lekarn v Gorici bosta pa tudi nadalje ob nedeljah dve odprti in sicer se bodo lekarne v tem pogledu vrstile. Preskrbljeno pa je, da bodo na zaprtih lekarnah tablice, na katerih bode zapisano, kateri dve lekarni sta odprti.

„Ruska zastava“ v Gorici. V četrtek popoludne so spremili k večnemu počitku člana podpor. društva Štefana Bucića iz Avč. Udeležili so se pogreba tudi člani podpornega društva s slovensko zastavo. „Corrierova“ židinja pa je videla v slovenski zastavi — rusko. Je pač gledala z židovskimi očmi, ki vidijo vse drugače nego kaže resnica.

„Gorška ljudska posojilnica“. — Goriški Mont Pelée — pravijo mu tudi Andrej Gabrščck, — je začel zopet bljuvati, odkar se mu je potom milosti premenila dvomesečna ječa v globo 1000 kron. Kilometer visoko meče iz sebe „lumpe, falote, lažnive kljukce, žegnane barabe“ itd. In zakaj? Edino le zarad tega, ker je napisala „Gorica“ par besedij o poslovanju „Goriške ljudske posojilnice“. V št. 55. „Soče“ celó grozi, da zagrmi, da bo groza, ako bo „Gorica“ o tem še govorila. Ker se grmenja goriškega ognjenika prav nič ne bojimo, hočemo danes še kako reči o tej posojilnici.

Ta denarni zavod je napredoval vsestransko do občnega zbora 29. aprila l. 1900: s tem dnem je prišel popolnoma v roke dr. Tume in A. Gabrščeka, premenil se je v politično postojanko ene stranke ter začel hoditi rakovo pot.

Dokaz je lahek.

Hranilne vloge so pred l. 1900 hitro naraščale, in to je najboljši dokaz, da je tedaj posojilnica napredovala ter uživala splošno zaupanje.

Hranilne vloge so se pomnožile

leta 1894 za 30.064
„ 1895 „ 111.082
„ 1896 „ 195.858
„ 1897 „ 211.614
„ 1898 „ 353.580
„ 1899 „ 140 490 K

Leta 1900. pa so se hranilne vloge znižale za 104.282 K, in l. 1901. so se zvišale le za neznatno svoto 9.271 K, brez dvoma bi se bile tudi v l. 1901. znižale, ako bi ne bila posojilnica obljubila celo 5% obrestij za vloge nad 10.000 K in ko bi ne bila kot hranilne vloge izkazala tudi izposojil pri drugih denarnih zavodih.

Tudi posojila, od katerih posojilnica živi, so se pred l. 1900 hitro množila. Tako se je stanje posojil zvišalo

leta 1894 za 39·106
„ 1895 „ 100.032
„ 1896 „ 225.672
„ 1897 „ 219.314
„ 1898 „ 326.996
„ 1899 „ 196.706

Leta 1900 pa so se posojila zvišala le za **646** K, l. 1901. za neznatno svotico 11.548 K.

Deleži, ki dajejo posojilnici varnost in kredit, so vsako leto priraščali, a se l. 1901 zmanjšali za okroglih 10.000 K. Leta 1900 se število deležev ni znižalo, ker so se tisto leto odpovedani deleži šele letos izplačali.

Čisti dobiček ne raste v razmeri s prometom in posojili. Vzrokov je več, glavni pa so: večje obresti hranilnih vlog, večji upravni troški in posojilnične hiše.

Ker se je bilo po letu 1899 stanje hranilnih vlog zmanjšalo, iskati so morali novi gospodarji „Gor. lj. posojilnice“ vloge, ki se obrestujejo celo po 5%. — Tako je zdaj posojilnica prisiljena vabiti vlagatelje večjih hranilnih zneskov z višjimi obrestmi; naravno je torej, da se mora čisti dobiček znižati.

Drugi vzrok, da je čisti dobiček razmeroma majhen, so upravni troški. Ko je prešla l. 1900. posojilnica v roke novih gospodarjev, se je zmanjšal promet in delo, troški za uradniške plače pa so se zvišali. Tako se je izdalo za uradniške plače l. 1899 K 4740, l. 1900 pa K 6009 in l. 1901 K 5640. V teh dveh letih smo imeli razne volitve!

Še ena primera!

L. 1901. so znašali le troški za slugo, poštnino, kurjavo, luč, tiskovine, inserate in druge pisarniške potrebščine celih 3865 kron, dočim je izdala posojilnica l. 1896 le 4142 kron za uradniške plače, stvanovanje, svečavo in kurjavo, koleke, poštnino, tiskovine itd. Ni čuda! Koliko so požrli l. 1901. le inserati v „Soči“ in „Primorcu“!

Kot tretji vzrok malega dobička smo imenovali posojilnične hiše. Posojilnica ima v svojih dveh hišah investiranega denarja v znesku najmanj 147.573 kron. Čisti dohodek teh hiš pa je znašal l. 1900 le 4471 in leta 1901 le 5642 kron. Ker plačuje posojilnica za vknižen dolg na teh hišah v znesku 100.000 K po 5% in za ostalo svoto po 4½% obresti, ima v dveh letih izgube nekoliko tisoč kron.

Dokazali smo s številkami, da gre „Gor. lj. pos.“ rakovo pot od l. 1899 sem,

---

Trstu. Kaj poreče k temu naša tako goreča politikujoča duhovščina?“ — V soboto pa že dviga kadilnico Jordanu in mu potresa najbolj dišeče kadilo, kakor n. pr. „novi nadškof je osebno jako ljubeznjiv mož (ali „stari“ mar ni bil, — celo proti dr. Tumi?), dobrega srca in doslej je bil vedno daleč proč od intransigentov“ — in: „Mons. Jordan je mož, ki pozna svet, pozna življenje, je koncilijanten nasproti možem (buf!) drugačnega mišljenja (aha!), ne kriči in ne razsaja proti „liberaluhom“ itd. itd. Za to svoje kadilo pričakuje A. G—k seveda tudi — plačilo in to prav razločno kaže v naslednjih vrsticah: „utegne (novi metropolit namreč) popraviti vse zlè posledice dosedanje nepolitične politike iz nadškofijske palače. Mi pa ga bomo sodili po dejanjih“.

Ali si ga čul — juda, ki v nadi na dober „gšeft“ zataji če treba tudi vero Abrahama in Izaka?

„Utegne popraviti“! To se pravi: utegne ukazati vsem „žegnanim falotom“ in „hudičevi klerikalni zalegi“, da mora zopet nositi zaslužke v „Goriško tiskarno“ A. Gabrščeka, „Narodni tiskarni“ pa za vselej obrniti hrbet, pa da se razsuje če hoče! Tudi utegne ukazati škof „obema zelenima dohtarjema“, da pustita „Primorski List“ tiskati v Gabrščkovi tiskarni, ki ima jedino pravico do obstanka na Goriškem in da isti „Prismojenec“ ne črhne besedice več proti „liberaluhom“. Pa še mnogo druzega mora se izvesti na njegov ukaz.

Ako vse to stori, potem bo mogoče „doseči kak uspeh potom mirnega razgovora, kateri preveva — ljubezen do bližnjega“ (A. G—k-a namreč). Po tem ga bodo sodili in potem je tudi gotovo, da utihne hipoma ves domači prepir na Goriškem, da neha v „Soči“ vsa gonja proti farovžem, proti klerikalni zlobi itd. in A. G—k se bode režal radosti, kakor škrat na „šacu“. Ako novi metropolit vse to doseže, naj bo le stokrat Lah, naj utihne v vseh goriških cerkvah slovenska beseda, naj bodo zasedena vsa župnišča in kuracije na Goriškem s samimi Lahi! Vidiš ljubo Ahasverče, to je „des Pudels Kern“ A. G—ka. Zato danes zmerja in kriči pred farovži kakor cigan pred hišo — in utihnil bi takoj, kakor hitro bi mu dali „nunci“ zopet, kar mu „tiče“. Potem bi se prebudil iz „mučnih sanj“ in zopet bi „caroval“, zopet se vozil v I. razredu „po vsem slovanskem svetu“. Ako pa se to **ne** zgodi, potem naj si pripišejo „žegnani falotje“ s škofom vred! in še bolj bo „hudič jemal“ vse njihove zavode z novo ustanovljeno kuhinjo vred...

A propos — ta kuhinja!

Bojiš se Ahasverče, da razrežem A. G—k-a s kitajskim nožem, da pride kot „otrovani šnicelj“ na mizo. Tako boječ ne bodi! Saj vidiš, da mi nismo tako nevarni, kakor nekje drugje, ki „operirajo rane“ ki so se komaj „prikazale“ in je še nade, da jih „ozdravi“ — kak dohtar. Ne, kot jéd ne maram pripravljati A. G—k-a, ker bi se s tem pregrešil proti §, ki prepoveduje „ponarejanja živil“, pač pa hočem posredovati, da bode on z mnogimi drugimi iz njegovega tabora vred povabljen na „table d' haûte“ takrat, ko bodo začela sodišča pošiljati tija „na kosilo in večerjo“ razne „Galgenkandidate“ alias hudodelce..... (sic!)

Za zaključek, ljubo Ahasverče, ti samo še sporočim, da nisem še pristopil in tudi ne nameravam pristopiti k društvu „Niresovcev“, to pa iz jedinega vzroka, ker ne maram imeti nič dotike s piscem notice „Neumestna hvala“ v zadnji „Soči“. Ker s to notico se je dotičnik izdal, da je on največji „Niresovec“ in morda celo prezident tega društva. V dokaz — dokaz, da on, ki očita drugim, da se sami hvalijo, — sam najbolj — smrdi glasom njegovega izreka „Eigen Lob stinkt“. Kajti spominja naj se, kako se sam najbolj hvali v svoji „Soči“ in da se torej on ne valja samo „pod mizo“, marveč celo kje drugje, kajti njegova samohvala mu niti ne — „pritiče“. Pa reči, ako bi ne bilo dobro, da bi se „Tumovo društvo“ pečalo tudi s „ceglarijo“, to pa ne samo radi tega, da bi se lahko „zamašile“ razne „luknje“, marveč da bi lahko naredili vi naprednjaki okoli „unicuma“, ki čuje na ime A. G—k, kitajski zid, da ostane ohranjen potomstvu ter da ga ne ukrade prej kak žid za muzej ali — panoptikum.

Da si mi zdrav in do vidjenja!

Tvoj

Homunculus.

to je odkar gospodarita v njej Tuma in Gabrščck. Tega dejstva ne spravi s sveta niti naš Mont Pelée, pa naj še tako bljuje in grmi.

Vinska poskušnja. — Pri vinski poskušnji, katero je priredila c. kr. kmet. družba v Gorici v nedeljo v hotelu „Union“ so bila kot prav dobra označena sledeča vina in sicer rebula iz Dobre, traminer iz Rušiča, garganje iz Kojskega, ital. rizling iz Ločnika, bordó iz Gorice in modra frankinja iz Prvačine.

Grozna nesreča. — V nedeljo zjutraj okolo 3. ure se je premenjavala straža na spodnjem koncu skladišč v topničarski vojašnici. Nastopiti je imel stražo 22 letni J. Sedelčič iz Celja, ki se nahaja še le 6 mescev pri vojakih. Stražo je preminjal nadtopničar Franc Dinacher iz Postojne, ki je bil jako priljubljen tako pri svojih predstojnikih kakor pri svojih tovariših. Ko je Sedelčič nastopil stražo, prašal ga je Dinacher po paroli. Ker je Sedelcič nerazumljivo odgovoril, ponovil je Dinacher svoje vprašanje, mej tem je pa Sedelčič nabasal puško ki se mu je po nesreči izprožila ravno, ko je Dinacher odhajal. Zadel ga je v hrbtenico proti desni strani in krogla mu je šla skozi stegno. Dinacher se je takoj zgrudil na tla v nezavesti. Prenesli so ga v vojašnico, od tam pa ob 4. uri v vojaško bolnišnico, kjer je bila takoj pri rokah zdravniška pomoč in se je storilo vse, kar je bilo mogoče: a bilo je zaman, kajti nesrečni Dinacher izdahnil je svojo dušo že ob 8. uri.

Procesija sv. R. T. na Sv. Gori. — Zvedeli smo, da je blagopokojni nadškof in kardinal dovolil Frančiškanom pri slavnem svetišču Matere Božje na Sv. Gori, da smejo odslej vsako leto v nedeljo po prazniku presv. R. Telesa obhajati slovesno procesijo z Najsvetejšim. Izrazil je visoki pokojnik v dotičnem pismu srčno željo, naj bi se ta obhod vršil s kolikor mogoče veliko svečanostjo, Bogu v čast in vernemu ljudstvu v spodbudo. Prvikrat se bode ta procesija obhajala naslednjo nedeljo, po slovesni maši, ki se bo služila ob 9. uri. Poskrbljeno je, da se v obilni meri ugodi želji nepozabnega kardinala. — Pričakovati je, da ta dan romarji in častilci Matere Božje v obilnem številu pohité gori molit in spremljat Jezusa, preblaženi sad njenega deviškega telesa.

Most čez Sočo pri Barki. — V zadnji seji poslanske zbornice je odgovoril ministerski predsednik dr. Koerber na interpelacijo poslanca Lenassija zaradi zavlačevanja zgradbe mosta čez Sočo pri Barki. Dr. Koerber je zagotovil da bode ta most prihodnje leto gotovo dokončan za kar jamčita tvrdki Gaertner in Wagner.

Hranilnica in posojilnica v Biljah je imela v l. 1901 denarnega prometa: 75.160·70 K. Čisti dobiček znaša 366·14 K, reservni zaklad: 1275·14 K.

Kobariška posojilnica ima do 11. t. m. prijemkov 106.658 K 76 v. izdatkov 105.129 K 05 v., celega prometa je torej 211.787 K 81 v.

Kmetijsko društvo v Šempasu, priredi v nedeljo, dne 8. junija pop. ob 4. uri v prostorih „Bral. društva“ občni zbor z dnevnim redom, ki ga določajo društvena pravila.

Odbor.

„Piccolovo“ resnicoljubje. — Zadnjič smo poročali o nekem pretepu med slov. in ital. dijaki na Dunaju ter dostavili, da se nam vest, ki jo je prinesel „Piccolo“, ne zdi verjetna. In res. Kakor posnemamo iz izvirnega poročila „Obzoru“, bila je dotična stvar taka-le: Na binkoštno nedeljo zvečer so sedeli štirje hrvatski dijaki v neki kavarni na Dunaju. Naenkrat jih kliče nekdo na telefon ter jim naznanja, naj hité v neko drugo kavarno, kjer Italijani preté nekaterim Hrvatom, da jih pobijejo. Dijaki so se podali v omenjeno kavarno, ne sluteč zvijače, a našli so kavarno prazno. Na to so se vrnili v prejšnjo, — a čez malo minut pridrvi za njimi tolpa kakih 60—70 ital. dijakov in delavcev, vsi oboroženi z debelimi gorjačami, boksarji in bodali. Vsa tolpa se je vrgla na Hrvate in jela brez vsakega povoda udrihati po njih tako dolgo, da so trije popadali nezavestni na tla, jeden pa, ki je skočil na mizo, branil se je na življenje in smrt. Policija, katere v takih slučajih nikoli ni najti, prispela je še le, ko so jo Italijani po mačje odkurili, a so Hrvatje na pol mrtvi obležali v kavarni. Rešilno društvo je potem obvezalo ranjence in se je doznalo, da so bile rane od kolov, boksarjev in bodál. Nekaj zlomljenih palic, izrutih las in raztrgane obleke je potem policija zasegla kot corpus delicti in je zadevo izročila sodišču. Nekatera imena napadalcev so znana, drugi se sasledujejo. — A kako je poročal „Piccolo“? Da so bili štirje Italijani napadeni od 50 Hrvatov, a da so bili Hrvatje tepeni! Kakor pravi poročilo „Obzoru“, se nad tem obnašanjem Italijanov zgraža celo vse nemško dijaštvo na Dunaju in so sklenili, da ne puste nobenega Italijana več v dunajsko univerzo.

Vseučiliški zbornik. — Sestavila Janko Polec in Bogumil Senekovič. V Ljubljani 1092. Založil Lavoslav Schwentner. Str. 436. — To je zbirka vsega zgodovinskega in meritoričnega gradiva, kar je moči najti o vprašanju slovenskega vseučilišča. Po časovnem razvoju ljubljanskega šolstva zasleduje ta knjiga začetke in razvoj slovenskih višjih učilišč. Kot rojstno leto slovenskega vseučilišča določa l. 1596, ko so ustanovili jezuitje v Ljubljani svoj kolegij. Iz raznih virov, zlasti iz papeževih pisem, dokazuje, da je kolegij imel značaj in pravice vseučilišča z modroslovno fakulteto.

Pozneje je bila v Ljubljani tudi pravoslovna fakulteta. Natančno nam popisuje „Zbornik“ francosko univerzo v Ljubljani, ki je tako kmalu prenehala. Borbe l. 1848 in 1849 so vzbudile tudi zanimanje za vseučiliška vprašanja. Slede slovenska predavanja na graškem vseučilišču. Na slovenskih taborih od l. 1863 dalje se je ta zahteva vedno gromovito poudarjala.

Slednjič nam knjiga popisuje novejše parlamentarne boje in demonstracije za slov. vseučilišče. Debate v državnem in deželnem zboru so priobčene po stenografičnem zapisniku in poročila o shodih so jako natančna. Ob koncu so še zabeležene peticije ustanovitev ljubljanskega vseučilišča, katere je poslalo 488 občin in 181 društev ter časniški glasovi.

Knjiga je sestavljena s toliko natančnostjo, da jo moramo vsakomur le priporočati. Tu je zbrano vse gradivo. Poslancu v parlamentu je ta knjiga najboljša zaloga za stvarne in zgodovinske razloge, ki zahtevajo ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Zato je dobil tudi vsak slovanski časnikar ob zadnjem sestanku v dar en izvod te knjige.

Da bi dosegla svoj namen!

Zabavna knjižnica. — X. zvezek te lične poučne knjižnice za našo mladino je izšel. Kakor že kaže „kazalo“ je tudi v tem zvezku prav prijetnega in podučnega gradiva zbranega v nič manje nego 17. spisih pesniške in druge vsebine. Zabavna knjižnica je že dokaj razširjena po vsem Slovenskem in roma že v 20.000 iztisih širom domovine. Dela torej vso čast svojemu izdajatelju gospodu učitelju Kosi-ju.

„Narodnogospodarski Vestnik“, glasilo slovenskega trgovskega društva „Merkurja“ ima v svoji 2. letošnji številki sledečo vsebino: 1. Ljubljansko barje in njega osuševanje. 2. Trgovina. Spisal A. L. 3. Kranjske deželne finance. 4. Kapital in obresti. Spisal V. Kukovec. 5. Raznoterosti 6. Izpremembe v trgovinskih in zadružnih registrih na Kranjskem. 7. Tržno poročilo in tržne cene. 8. Oglasi.

Miroslava Vilharja spomenik. — Pokojnemu pesniku Miroslavu Vilharju postavijo spomenik. Akademični kipar Alojzij Repič na Dunaju je poslal odboru za postavljanje spomenika Miroslava Vilharja v Postojni v bronu vlit doprsni kip tega pesnika.

Sveče v korist družbi sv. Cirila in Metoda, o katerih se je že mnogo govorilo med rodoljubi in prijatelji prekoristne šolske družbe sv. Cirila in Metoda, bodo sedaj vendarle prišle v promet. — Ako se pomisli, kako velikega pomena je naša šolska družba, in koliko podpore daje slovenski mladini, je pričakovati, da se bode slavno p. n. občinstvo zavedalo svoje dolžnosti in povsodi zahtevalo le sveče družbe sv. Cirila in Metoda. — Ker je kakovost teh sveč najboljša, cena pa enaka drugim sovrstnim izdelkom, je dolžnost vsakega narodnega trgovca, da si omisli te sveče. — V kratkem izidejo ceniki, ki se bodo na zahtevanje dopošiljali poštnine prosto.

Za razprodajo Ciril-Metodovih stearinsveč je družbino vodstvo poverilo trgovca gospoda Mateja Žigona v Škofji Loki kot glavnega zalagatelja. Vsa naročila ali sploh kaka pojasnila naj bodo naslovljena na omenjenega gospoda trgovca, ki bo drage volje vedno na razpolago.

Velika sleparica. — V Parizu dela veliko senzacijo odkritje ogromne sleparije neke gospe Terezije Humbert rojene Daurignac.

Stvar je taka.

Neki „dokumenti“ so izkazovali, da bi imela podedovati te Terezija Humbert — soproga nekega odvetnika — 100 milijonov frankov po nekem v Ameriki l. 1883 umrlem milijonarju Robert Henry Crawfordu, kateri ni imel ne posestva, niti jedne kočice, pač pa 100 milijonov frankov gotovine v vrednostnih papirjih, katero premoženje da je zapustil tej Tereziji Daurignac, zdaj omoženi Humbert.

Za to „dedščino“ sta se oglasila tudi dva „nečaka“ umrlega, ki sta se tožarila z gospo Humbert. Vse tožbe pa so izpadle ugodno za gospo Terezijo in je bilo gotovo, da dobi najmanj 96 milijonov frankov. Na podlagi takih dokazov je seveda dama imela povsodi ogromen kredit, dobila je na posodo denarja kolikor ga je hotela. In za ta izposojeni denar je kupovala grajščine, ustanovila jedno zavarovalno banko, več dobrodelnih zavodov itd.

Konec vseh koncev pa je bil ta, da se je prišlo na sled, da je bilo vse le sleparija in da so bili razni zavodi silno oškodovani ter da znaša vsa škoda prizadeta po tej sleparici 58 milijonov frankov in je v nesrečo pahnjenih veliko družin. Sleparica pa je pobegnila brez sledu s svojim možem odvetnikom, s katerim skupno je izvršila to velikansko sleparijo. Sodišče jima je za petami.

Poroča se, da je mej drugimi odličnimi osebami, ki so zaupali denar tej sleparici, bila tudi bivša francozka cesarica Eugenija, ki je izgubila okoli 100.000 frankov.

Nov slovenski list v Ameriki. — V Clevelandu je pričel izhajati šaljivi ist z naslovom „Moskito“ („Brencelj“).

Koliko nesreč so provzročile vulkanične in potresne katastrofe na zemlji? — Naše čitatelje bode gotovo zanimalo izvedeti, koliko gorja so zmožne napraviti one sile, ki se gibljejo pod površjem naše zemlje. Zaradi tega podajemo tu statističen pregled nesreč, ki so jih povzročile te sile le od l. 79 po Kristu t. j. od tedaj, ko je uničil izbruh ognjenika pri Neapelju rimski mesti Pompeji in Herkulanum in še dvoje manjših mest. O tej katastrofi sta pokrila goreča lava in pepel omenjeni mesti čez 20 čevljev visoko ter zasula mnogo prebivalcev. Mesto Herkulanum, ki je stalo najbližje Vezuvu, je bilo celo 118 čevljev visoko pokrito z lavo in pepelom.

Druga grozna nesreča se je pripetila vsled potresa v Šemahi na Kavkazu leta 1667. Tu je cele tri mesece trajajoči potres pokončal 80.000 prebivalcev.

1692 l. je bilo mesto Port Royal na otoku Jamajka po potresu popolnoma razdejano, mrtvih 3000.

1693 l. je bilo v južni Italiji deloma po izbruhu ognjenika in deloma po potresu uničenih 54 mest in 300 vasij, mrtvih je bilo 100.000. Mesto Catania je bilo tako razdejano, da ni ostalo sledu o njem, 18.000 oseb je bilo pokopanih pod razvalinami.

L. 1703 je bil kraj Yeddo na Japonskem po potresu deloma razdejan, mrtvih 200.000 oseb.

L. 1731 sti bili uničeni po potresu mesti Lima in Callao, 18.000 oseb je bilo zasutih pod razvalinami.

L. 1751 je bilo vsled izbruha ognjenika razdejano mesto Port-au-Prince na otoku St. Domingo.

L. 1755 je razsajal strahovit potres v državi Ekvador v južni Ameriki. Pri tej priliki je bilo popolnoma razdejano mesto Kito; isto leto je razsajal potres v Lizboni, (katero je popolnoma dvigneno morje preplavilo.) V obeh mestih je v 8 minutah izgubilo življenje nad 50.000 ljudij.

L. 1768 je potres vsled vulkanizma skoro popolnoma razdejal površje otoka Martinique v Antilah.

L. 1788 je vsled jednake katastrofe v Sv. Luciji v istih krajih zgubilo življenje 900 prebivalcev.

L. 1797 je razdejal vulkanizem vse pokrajine od Santa Fé do Paname; pri tem je ostalo mrtvih 40.000.

L. 1812 je bil grozen potres v Caracas, ki je pokončal 12.000 ljudij.

L. 1839 zopet potres na otoku Martinique, mrtvih 700.

L. 1842 potresi na Cap Haytien in St. Domingo, mrtvih 4000.

L. 1843 potres na otoku Guadeloupe, ki je mesto Ponte a Pitre popolnoma razdejal.

L. 1859 zopet potres v Kitu, mrtvih 5000.

L. 1868 potresi v državi Peru, ki so razdejali mesta Arequipa, Iquique, Tacana in druga, — mrtvih 20.000 a škode na imetju čez 1200 milijonov kron.

L. 1883 je začelo na otoku Java bruhati čez 30 ognjenikov, posebno silno je bruhal vulkan Krakatve Gorečo lavo, kamenje in pepel je metalo 75 kilometrov daleč, mrtvih 35.000.

L. 1895 je razsajal strašen potres končal le 1000 oseb, a 200.000 jih je utonilo v velikanski poplavi, ko je vsled potresa vrglo na suho morski val.

L. 1902 je razsajal meseca feb. zopet silen potres v Šemahi v Kavkazu, ki je porušil 2000 hiš in je izgubilo življenje 4000 oseb.

Meseca marca letos je bil potres na otoku Guatemala, ki je porušil več mest in je bilo mrtvih na stotisoče ljudij, in 8. t. m. je vsled izbruha vulkana Mont Pelée na otoku Martinique izgubilo življenje nad 50.000 ljudij.

Narodno gospodarstvo.

Obratna štetev.

Najvažnejši pogoj uspešne gospodarske in socijalnopolitične zakonodaje je zlasti dandanes, ko je pridobitno življenje tako kompliciranо, natančno poznavanje gospodarskih naredb in pridobitnih odnošajev. Zato so poizvedbe, ki naj podado zanesljivih podatkov o razmerah v poedinih gospodarskih krogih, neprecenljive važnosti. Pri nas v Avstriji sicer nismo brez statističnih dat za vpogled v gospodarsko gibanje, ali vendar so vse poizvedbe, ki so se doslej vršile, le nekaki odlomki; vršila so se pač ponovno statistična poizvedovanja, zlasti od strani trgovskih zbornic, ali vsem tem nedostaje enotnosti in popolnosti, kajti te ovedbe so se vršile le omejeno, in sicer so se utesnile ali na posamezne kronovine ali pa le na poedine pridobitne stroke. Tako pa smo v primeri z drugimi velikimi državami zaostali, kajti drugod, tako na Nemškem in v Franciji, so v zadnjih desetletjih imeli splošne obrtne štetve, oziroma popise obrtnih in kmetijskih obratov. Letos se pri nas zamujeno popravi in se po vzgledu drugih narodov izvrši tudi pri nas v Avstriji prihodnji mesec popis vseh obrtnih in kmetijskih obratov po določilih zakona z dne 18. januarja 1902. l., drž. zak. št. 21, in pa ministerskega ukaza z dne 25. marca t. l., drž. zak. št. 56. Ta splošni popis obrtnih in kmetijskih obratov bi se bil po prvotnem načrtu imel izvršiti že spomladi preteklega leta, neposredno v zvezi z ljudskim štetjem 1900. l., ker pa so se dotične obravnave v državnem zboru tako zavlekle, da ni bilo mogoče lansko spomlad, oziroma poletje izvesti popisa, se je odgodila izvršitev popisa na tekoče leto. Po določbi više navedenih zakonov je izvršiti popis po stanju z dne 3. junija 1902. l., to se pravi, obrate bo popisati kot take, kakršni bodo dne 3. junija 1902. l., ne glede na izpremembe, ki se morda pojavijo med popisovanjem. V izvršitev obratnega popisa se razdele politični okraji v popisna okrožja, ki so po pretežnem številu obrtnih ali kmetijskih obratov ali pretežno obrtna in pretežno kmetijska popisna okrožja. V pretežno obrtnih popisnih okrožjih morejo trgovske zbornice prevzeti popisovanje, sicer pa je izvršitev popisa stvar okrajnih glavarstev. Za posamezna popisna okrožja se imenuje eden ali več popisovalnih komisarjev, katere nadzirajo revizorji. Popisovanje se bo vršilo po prikladnosti krajev ali od hiše do hiše ali pa komisijsko, to se pravi tako, da komisar povabi prizadete stranke v občinsko pisarno. Tudi je dovoljeno, da se dostavijo strankam potrebni obrazci v lastno izpolnitev. Pri popisu obrtnih in kmetijskih obratov bo popisati vse obrtne obrate, tako vse trgovinske, industrijske, rudarske, rokodelske, stavbne obrate brez ozira na to, ali imajo oblastveno dovoljenje ali ne; nadalje bo popisati vse kmetijske obrate brez razlike njih obsežnosti, končno vse delavce na domu; pri teh je misliti zlasti na domačo industrijo (sitarstvo, lončarstvo itd.) in pa na take osebe, ki izdelujejo obrtne izdelke na lastnem domu, pa za tuj račun. Uporabljali se bodo sledeči obrazci: obratne pole za obrtna, industrijska in trgovinska podjetja, pole o kmetijstvu za imetnike in zakupnike kmetijskih obratov ter listi za delavce na domu. Popis se prične, kakor rečeno, dne 3. junija 1902. l. in ga je dovršiti v teku treh tednov. Popisovalni komisarji, vršeč svoj posel, ne smejo popraševati po premoženju in dohodninskih razmerah. Zakon o obratnem popisu izrecno poudarja, da se napovedi, ki so se podale ob popisovanju, ne smejo porabljati za namene davčne uprave. Kdor bi se popisu odtegnil ali namenoma krivo izpovedal, kaznuje se z globo do 50 kron.

Bližnja obratna štetev je največje važnosti za spoznavanje naših pridobitnih razmer in naprav; ako se uspešno izvrši, poda date, ki nudijo edino zanesljivo podlago za velike in dalekosežne gospodarske reforme. Zategadelj je želeti, da so prizadeti sloji napram popisovalnim organom zaupljivi in uslužni, kajti le tako

veliko in težavno nalogo. Zaupljivost in odkritost od strani interesiranih državljanov pa je tem umestnejša, ker se jim ni bati, da se napovedi porabijo za namene finančne uprave.

Loterijske številke.

24. maja.

Grac	67	17	14	32	33
Dunaj	67	34	9	47	55

Po zmerni ceni je na prodaj lep, viseč

svetilnik (kloča)

ki je posebno pripraven za male cerkve na deželi. — Več se izve pri našem upravništvu.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 **GORICA** Via Giardino 8

priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dalmatinskih in isterskih v i n o g r a d o v.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi *svojo*

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlina v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: f r a n c o s k i Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine tvrdke Žnideršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. štv. 1.

(v lastni hiši.)

Franc Melink,

zidarski mojster v Višnjeviku št. 67,

prevzema vsa zidarska dela po najnižji ceni. — Naročena dela se lično izvršujejo.

Prekrasna in nova razsvetljava!

Vinko Bandelj

v Dornbergu

posojuje za javne veselice po g. **Luzniku** dobljene svetilnice ter se priporoča prireditelj em veselic, da ga blagovolé počeščevati s svojmi naročili.

Oddaljeni lahko pišejo in prav je da se piše 8 do 14 dni pred rabo.

„Universale“

splošna ljudska zavarovalna družba,

Ravnateljstvo: Dunaj I., Schottenring hiš. štev. 8 (v lastni hiši).

Polno vplačana delniška glavnica 2,000.000 K. Garantijski zaklad 8,700.433·56 K. Njena posest hiš na Dunaju, ki so popolnoma nezadolžene, reprezentuje sama vrednost okoli 3 milijone K. — Ustanovljena je po § 16. ministerijalnega ukaza z dne 5. marca 1896 R—G. Bl. 31 vis. c. kr. ministerstva notranjih zadev.

Glavni zastop v Gorici prej v ulici Morelli št. 6, zdaj preseljena Via Corta št. 3.

V fotografskem atelije-ju A. JERKIČ, Gorica, Gosposka ulica 7, sprejme se takoj

učenec, **star nad 15 let pod ugodnimi pogoji.**

Za vsakega nekaj!!

dobi se v zalogi tvrdke

I. Zornik, — Gorica

Gosposka ulica št. 7,

prva in edina slovenska trgovina za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše skladišče vsakovrstnega perila, srajc za hribolazce in kolesarje vsake velikosti, jopic za telovadce, krasnih kravat v vsakem slogu, nogavic, rokavic, životnikov (modercev), solčnikov, pihalk, dežnikov, blusen, spodnjih kril, divnih okraskov za obleke, svil za obleke in bluse, vsih potrebščin za vezenje.

Priporočevalno najbolje kupovališče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za gospode), in modercev po vsakej meri in zahtevi izvršujejo se točno.

„Narodna Tiskarna“ v Gorici ulica Vetturini 9.

Ilijada.

Povest slov. mladini.

Prosto po Homerju pripoveduje

ANDREJ KRAGELJ.

S tolmačem važnejših osebnih imen ter obsega **273 stranij.**

CENA:

1 K 40 vin., po pošti 20 vin. več.

Vezana v platno 2 kroni, oziroma 2 kroni 20 vin.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ v Gorici, pri knjigotržcih Pallichu v Gorici na Travniku, pri Schwentnerju v Ljubljani in Florijanu v Kranji.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

Naznanilo.

Podpisanec, večletni hotelier v Pulju, naznanjam slavnemu občinstvu, da sem otvoril svojo, po najnovejših zahtevah urejeno in opremljeno

kavarno „Central“,

na Travniku.

V njej bo p. n. gg. gostom na razpolago poleg treh biljardov tudi okoli 100 časopisov najrazličnejše vrste. Zagotavljaje najskrbnejšo postrežbo v vsakem obziru, prosim blagohotne podpore z obiskovanjem ter se beležim z vsem spoštovanjem udani

Filip Pečenko.

P. S. Ako kdo izmed gosp. ni prejel naznanila, katera sem razpošiljal te dni, prosim da mi blagohotno oprosti.

Špedicijska poslovnica

Gašpar Hvalič

v Gorici,

v ulici Morelli št. 12.

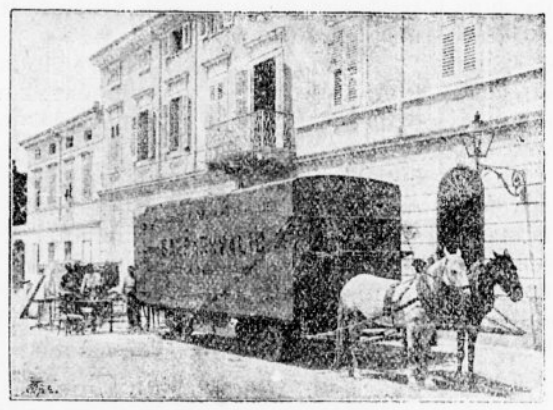

Priporoča se toplo Slovencem v mestu in rojakom na deželi za prevažanje vsakovrstnega blaga in pohištva v vse kraje. Ker ima

tri nove zaprte vozove za prevažanje,

zagotavlja, da se blago nepoškodovano dostavlja.

Prosiva zahtevati listke!

Najveja trgovina z železjem

Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo hiš. štev. 11.

Za čas stavbe priporoča **vse stavbne potrebščine,** kakor: **cement, stavbne nositelje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča** itd. Ima v zalogi **orodje** za **vsa rokodelstva** iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber **kuhinjskega in hišnega orodja** dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga

stavbenih nositeljev

v Gorici.

Pocinkana žica za vinograde po jako znižanih cenah!

Pozor!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove **amerikanske blagajne,** da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Pozor! Eno krono nagrade!

Pozor! Eno krono nagrade!

Prosiva zahtevati listke!

Odlikovana

kleparska delavnica

Artur Makutz,

Gorica, Ozka ulica št. 1,

Priporoča svojo **kleparsko delavnico** ter **zalogo kleparskih izdelkov za kuhinjo** itd., ima zalogo **žlebov vseh vrst za nove stavbe,** oziroma preskrblja iste v najkrajšem času. — Prevzema naročila za **vpeljavo strelovodov,** tudi pozlačenih. — Izdeluje **pumpe za vodo.** Prireja **vpeljavo vode** z cevmi vsake vrste. — V lastni zalogi ima **stroje za žveplanje sodov** iz cinkanega železa, **škropilnice proti peronospori** ponovljene po Vermorelovi sestavi; **mehove za žveplanje grozdja** raznih sistemov itd. — **Postrežba točna. Cene zmerne!**

Peter Drašček,

trgovec jedilnega blaga v Gorici,

Stolna ulica št. 2.

Priporoča se p. n. občinstvu v Gorici in z dežele. Prodaja kavino primeso, sladkor, milo, slanino, riž, maslo surovo in kuhano, olje, moko iz Majdičevih mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenk

sv. Cirila in Metoda.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev v Gorici

Stolna ulica št. 2.

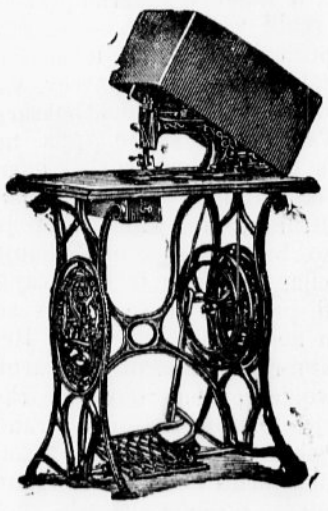

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti Priporoča se slav. občinstvu.

Št. 42. V Gorici, v torek dne 27. maja 1902. Letnik IV.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izhaja vsak **torek** in **soboto** v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pade nata dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejeman ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in **upravništvo** se nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravništvo «Gorice». Oglasi se računijo po petit-vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik **Josip Marušič**. Tiska **„Narodna tiskarna“** (odgov. J. Marušič).

Četrti shod slovanskih časnikarjev v Ljubljani.

(Konec.)

Slavnosti na binkoštno nedeljo.

V nedeljo zjutraj so se nekateri časnikarji podali na Rožnik kjer je bila ob 7. uri sv. maša, katero je daroval kanonik vrhbosanski dr. Iv. Šarić iz Sarajeva.

Ob 9. uri pa se je pričelo zborovanje v „Mestnem Domu“, na katerem se je zbralo okoli 160 časnikarjev: urednikov, pisateljev, sotrudnikov in sotrudnic. —

Dr. Triller je pozdravil zbor želeč mu blagoslova božjega.

Dr. Lampe je razvil načela, po katerih naj se ravna zborovanje. Glavni smôter je: slovanska vzajemnost, na katerem temelju naj se utrdi slovanska časnikarska organizacija.

Izvoljeno je bilo predsedništvo in sicer: predsednikom Slovak dr. Matuš Dula, prvim podpredsednikom Čeh Fr. Hovorka in drugim podpredsednikom Hrvat dr. Šandor Gjalski.

Zapisnikarjem so bili izvoljeni: Poljak Bronislav Laskownicki, Rus V. Ščavinskij, Hrvat dr. Lav. Mazzuro in Slovenec Makso Cotič.

Odposlale so se brzojavke: Njeg. Vel. presv. cesarju Francu Jožefu I., ministroma Rezeku in Pietaku in županom Prage (dr. Srb), Krakova (dr. Friedlein) in Dubrovnika (dr. Čingria) kot onih mest, v katerih so se vršili prvi trije slov. časnikarski shodi.

V imenu Ljubljane pozdravi zbor župan Iv. Hribar, izraža veselje nad tem, da se je njegova želja, naj bi se IV. slov. časnikarski shod vršil v Ljubljani, uresničila. Imenuje navzoči zbor nekak „slovanski parlament“ in prosi, naj bi se isti pri svojih razpravah držal strogo stvarnega smotra tega kongresa ob zavesti vseh navzočih, da, četudi so različnih nazorov, da jih vendarle druži skupna vez kot brate. „Ne govorite, kakor pravi Kollár: Jaz sem Slovak, jaz Čeh, jaz Rus. . ., ampak recite: Jaz sem Slovan!“

Na to prične zborovanje s predavanjem Čeha Jaromira Hruby-ja o „slovanski časnikarski dopisovalnici“ in predlaga k sklepu, da naj sklene shod po „Zvezi“, ki se ima ustanoviti, osnovati novo slovansko dopisovalnico, ki bode v svojih poročilih objektivna in Slovanom pravična. Uname se precej živahna debata o tej točki, v katero so posegali Rus dr. Vergun, Poljaka Chylinski in Smolski, Hrvata Pasarić in Radić, Rus Mončarovskij in drugi, strinjajoč se v misli, da so sedanje vladne in zasebne dopisovalnice krivične glede slovanskih teženj in da nekatere naravnost izdajajo slovansko stvar. — Sklene se resolucija: 1. Deputacija gre k ministru Körberju s pritožbo z ozirom na nedostatke v vladni dopisovalnici; 2. Slovanska dopisovalnica se osnuje in listi naj začno nabirati prispevke.

Za tem predava Čeh Havorka o „Osrednji zvezi slovanskih časnikarjev“. Vstop v to zvezo je dovoljen le časnikarskim društvom, zatorej, kjer takih društev še ni, naj se osnujejo.

Hrvat Stjepan Radić je govoril o „časnikarskih učnih tečajih“, kakoršne imajo drugi narodi, zlasti Francozi. Ti tečaji naj bi omogočevali časnikarjem po poklicu vsestransko strokovno izobrazbo, katera je jako potrebna novinarju. Resolucija v tem smislu se sprejme.

Čeh dr. Jaroslav Preis je predaval o „stikih slovanskih narodov na narodnogospodarskem polju z ozirom na časnikarstvo“ — po geslu „Svoji k svojim!“

Dr. Vergun predlaga, da se naj odslej na vsakem časnikarskem shodu stavi na dnevni red vsaj eno poročilo o narodnogospodarskih in soc. razmerah posameznih slov. narodov. Resolucija v tem smislu se sprejme.

Poljak dr. Vladimir pl. Lewicki je popisoval v pesniški obliki slovansko probujenje, navajajoč citate iz Vodnikovih, Mickiewiczevih, Puškinovih, Kollárjevih, Gundulićevih in drugih pesniških del o slovanski kulturni ideji.

Slovenec dr. Lampe je omenil ministerske naredbe glede koncesijoniranja časnikarskih dopisovalnic, s katero naredbo se podrejajo dopisovalnice obrtnemu zakonu, kar je za časnikarstvo ponižujoče in škodljivo njega razvoju. V tem smislu po govorniku predlagana resolulucija, da IV. shod slovanskih časnikarjev protestira proti tej ministerski naredbi, se sprejme.

Zvečer ob 7. uri je bil v „Nar. domu“ banket, kateri je ljublj. občina priredila na čast časnikarjem. — Župan Hribar je tu pozdravil navzoče v vseh slovanskih jezikih in nazdravil — velesili časnikarstva.

Govorili so razni zastopniki časnikarstva. Najzanimiveja sta bila dva govora, namreč dr. Tavčarja ki je dejal, da Slovani nimamo vzroka zdihovati in pa drž. posl. Klofača, ki je rekel, da je soc. dem. zato internacijonalna, ker slovanska inteligenca prezira slovansko delavstvo, ki potem išče zavetja v internacijonalni organizaciji.

S tem je bil zaključen oficijelni del kongresa.

Slavnosti na binkoštni pondeljek.

Na binkoštni pondeljek zjutraj so se časnikarji podali po državni železnici na Gorenjsko stran, na romantičen Bled in v Vintgar. —. Na vseh kolodvorih je goste pozdravljal narod z velikim navdušenjem. Skoro povsodi so jih prišla pozdravit društva z zastavami, pozdravljali so jih obč. sveti in drugi odlični faktorji ter godbe. Po nekod je ljudstvo stalo ob progi na skalah ter pozdravljalo širitelje slovanske prosvete. — Gorenjska narodna noša je povzdigovala krasoto vzprejemov a grmenje topičev z bregov je pritrjevalo navdušenim pozdravom.

V Vintgarju so se divili gostje mogočni romantiki čarobne Gorenjske a v gostilni Žumrovi so se okrepčali od hoje skozi Vintgar ob grmečih slapovih Radovne, katero hojo je dokaj motilo nastopivše slabo vreme.

Na Bledu je pozdravil časnikarje poleg slavoloka, stoječega pod Gradom občinski svet blejski v narodnih nošah na čelu z županom Peternelom. Na Bledu so si ogledali gostje Grad in se vozili po jezeru na otok.

Blejsko pevsko društvo v narodnih nošah je po jezeru prepevalo narodne pesmi.

Na to je bil v „Luizinih toplicah“ banket, ki ga je priredila blejska občina na čast časnikarjem, na katerem je bilo navdušenih govorov v proslavo slovanske stvari. Banket je zaključil Rus dr. Vergun z rusko pesmijo. Po vsej slavnosti so Čehi položili venec na spomenik Prešernov, na kar so se gostje vrnili v Ljubljano v „Narodni dom“ na prijateljski sestanek.

Slavnosti na binkoštni torek.

V torek zjutraj so se podali časnikarji v Postojno ogledat si podzemsko svetovno čudo slovenske domovine, postojinsko jamo. V Postojni jih je pozdravil občinski odbor, „Sokol“, „Čitalnica“, „požarna bramba“ in dekleta v narodni noši. Po zajutrku so se podali v jamo, ki je žarela v čarobni električni luči. V jami je svirala postojinska godba, udarjal tamburaški zbor in prepeval pevski zbor. Ob 12 uri je bil v jamski „dvorani“ obed, kjer so gostje imeli poseben originalen užitek. Popoludne pa so se peljali v Trst. V Trstu je bil v „Slov. Čitalnici“ sestanek na katerem so se vršile navdušene napitnice slovanski vzajemnosti, slovanskemu Trstu in v obče slovanski Adriji.

Nekaj gostov se je že po noči odpeljalo v Benetke, drugi pa so se v sredo vrnili v domovino z obljubo, da se zopet vrnejo.

Tako se je završil ta velevažni shod ki naj bi obrodil zares toliko dobrega sadu, kolikor se je stavilo vanj lepih nad.

Dopisi.

Iz Dornberga. — Vipavska železnica bi morala biti že s 1. junijem t. l. dodelana, a kakor vse kaže ne bo niti s septembrom. Bog, če bo v tem letu dokončana in prometu izročena. Vsled tega zakasnenja so menda začeli zdaj delati tudi ob nedeljah in praznikih in to celo v obližju cerkve, da motijo in begajo pobožne kristjane. Ne trdim sicer, da jih podjetniki k temu silijo, ali branijo jim tudi ne, ker sicer bi se ob nedeljah in praznikih ne delalo. Tako n. p. so nekateri delavci na praznik sv. Trojice komaj streljaj od cerkve med prvo in drugo mašo izderali hlode iz nasipa ter prav po živinsko se drli in upili. Kletvine ostudne se ve ni manjkalo — to je bila njih molitev. Kaj res ni nobene postave, da bi se to motenje in pohujšanje za-

---

LISTEK.

Homunculus Ahásverju.

(Pismo iz dežele — verjetnosti.)

Dragi prijatelj!

Najprvo se Ti najcifrasteje zahvaljujem, da si me opozoril na veliko neumestnost, ki se je zgodila s tem, da se je moja zadnja „Homunculada“ tiskala v podlistku „Gorice“, ko nima s podlistkom „nobene druge sličnosti“ nego le prvih pet črk. Veš, Ahasverče (Ahasverniče bi menda ne bilo več resnično, odkar se je izvršila neka „imenitna“ sprememba v „Trg.-obrt. društvu“), človek pač ni nikoli dovolj previden, sicer bi bil naprosil urednika „Gorice“, da uvrsti moj „podli“ stek mej „Tutti frutti“, kakor si storil Ti s svojo preležano klobasarijo — pardon: nadlistkom v velečislani „Soči“. Da „Gorica“ še ni otvorila predalov „Tutti frutti“, se kar čudim. Mogoče nima nič „zaloge“, ali pa, kar je še verjetneje, premalo fantazije in [illegible] kalo gradiva tega „žanra“.

Toda Ti tega ne razumeš, zato kaj druzega.

A. G—k se bajè zeló huduje, ker ni prišel pri ljubljanskem časnikarskem shodu na noben podpredsedniški stolec, zato o tem molči v vseh slovanskih jezikih, pač pa se je razkoračil „v sladki slovenski besedi“ nad dr. Lampetom, ker je bil ta vsaj drugi predsednik v pripravljalnem odboru, ne vem ali tudi „iz posebnih ozirov, ki so vsakemu na dlani“, ali brez istih. Sicer jaz sam ne vem, kako so mogli slovanski časnikarji v svojem „spoznanju dobrega“ tako napredovati, da so tákrat prezrli dubrovniškega podpredsednika, — ali bajè so se ravnali po nemškem pregovoru o neke vrste veličinah, ki pravi: „Aus der Ferne blinken sie, in der Nähe — stinken sie“.... Vsekako pa bi bolje pristojalo dostojanstvu kakega takega odličnega mesta, da bi je bil zavzemal mož, kakoršen je A. G—k, ki nima v sebi nobene gnilobe, ki ima glas, postavo, imeniten [illegible] toliko v glavi kakor si domišljuje — človek, ki je absolviral — kobariško univerzo in pa tako krasno in tipično zanimivo fizijonomijo, da bi bilo vredno vtisniti jo v vosek in jo poslati v kak „Panoptikum“, da jo izlože poleg drugih „slavnih“ mož, ki se vidijo tamkaj....

Kar pa ga še posebno vsposoblja za tako odlikovanje, to je njegovo znanje pri vseh Slovanih, ki ga vsi čislajo in radi imajo in pa dejstvo, da ne zna samo molčati v vseh slovanskih jezikih, marveč tudi govoriti.... Da se je zgodila torej taka silna napaka, bode najbrže krivda „žegnanih falotov“ in „hudičeve klerikalne zalege“, katera se ima tudi zahvaliti „silnemu zatajevanju“ A. G—k-a, da ni došlo najmanj do kakega „skandala pred očmi dragih slovanskih gostov“. Kajti tisto vražje poročilo v „Slovencu“ o odnošajih na Goriškem je bilo še izlasti sposobno izzvati G—k-ov poziv „dragim slovanskim gostom“, da uprizore med navzočimi „kavci“ pravi kitajski masakre ter da začnejo [illegible] mislil: „Naj še ta časnikarski shod hudič vzame ako nisem jaz prvi podpredsednik!“ Ali ker je na svetu vsake imenitnosti enkrat konec, tudi A. G—k ne more zato, da se mu želja ni izpolnila — to pa ne vsled „zatajevanja“ napredjakov in njegovega, marveč ker „škandali“ sploh niso stali na — programu tega shoda....

Ker pa mož čuti, da njegova zvezda tone in da „caruje“ le še v sanjah, pravim, katere si ti, ljubo Ahasverče tako — nepodlo-fantastično narisalo v svojem „feljtonu“ (Bog odpusti greh lastniku „Soče“ zaradi nazivanja Tvoje preležane klobasarije „feljtonom“!), pričel je igrati na razne inštrumente, da bi to zvezdo še pridržal na „horicontu“, liki bibliškemu junaku pred mestom Jeriho, ki je hotel ustaviti solnce na nebu. Jeden tak nov in najnovejši inštrument G—k-ov v „Soči“ je „fagot“, ki je „zabokal“ v soboto v „proslavo“ novemu goriškemu metropolitu Jordanu. „Soča“ od minulega torka še piše: „Potem bi imeli v Gorici [illegible] za nudškofa. Ako se več Slovenec škof ne v Gorici ne v

branilo? Na Binkoštno nedeljo — tak visok praznik — so pa nekateri Lahi komaj dva streljaja od cerkve cel božji dan delali v pohujšanje vsem. Drugi dan — Binkoštni ponedeljek — jih ni bilo več videti. Ne menda radi praznika, ampak, da so praznovali svojega „Grišpina“. Zidarji laški, pomnite dobro! „Kdor brez Boga zida, zida na pesek“. Ravno tisti glavni steber za most, na katerem ste delali, poka in se nagiba proti Vipavi. Še par povodnji, kakor lansko jesen, in bati se je, da se zvrne v Vipavo.

Pa tudi nekateri naši Slovenci so se začeli ravnati po ptujcih. Pri vodnjaku na postaji se naši slovenski delavci že tudi nič več ne zmenijo za nedelje in praznike. Zato pa imajo toliko sreče s tem vodnjakom! Delajo ga že — z malimi prestanki — kakih 10 mesecev, a še zdaj nimajo zadostne vode, razun kadar jim nebo od zgoraj pritoči, v dnu pa, pravijo, da se jim usipa in zasipa. Bati se je, da se bo tam še kaka nesreča zgodila. Slovenski delavci! ubogajte opomin svojega rojaka. Posvečujte nedelje in praznike, udeležujte se službe božje, potem pa privoščite svojemu trudnemu telesu počitka.

Po svetu, glejte, se delavci poganjajo za osemurni delavnik, vi pa delate od ranega jutra do poznega večera in si še nedelje ne privoščite v počitek, dasi vas ne sili k delu železniško podvzetje, kakor sem že zgoraj omenil. Je toraj le od vas odvisno, da privoščite svoji duši užitka, telesu pa počitka. Ubogajte torej in ne skrunite za par kron svojega lepega krstjanskega in slovenskega imena. S.

Politični pregled.

Sedaj ko je rešila poslanska zbornica državni proračun, groziti so začeli Čehi z obstrukcijo, češ, da so dr. Körberju dano besedo izpolnili, da ne bodo ovirali rešitve državnega proračuna. Čehi pravijo, da je zdaj na vladi, da popravi krivice, katere jim je napravila z odstranitnijo znanih jezikovnih naredb. Prvi predmet, pri katerem nameravajo Čehi obstruirati, je baje zakonski načrt v davku na vozne listke, ki je stavljen že za prihodnjo sejo poslanske zbornice na dnevni red. Zaradi tega povabil je ministerski predsednik dr. Koerber v soboto dr. Pacaka in dr. Kramařak sebi na pogovor, ki je trajal nad dve uri. Kak uspeh da je imel ta pogovor se ne vé, le to je znano, da so vodstva mladočeškega kluba in drugih čeških strank izdala poziv do vseh čeških poslancev, da se gotovo udeležé prihodnje seje poslanske zbornice, ki bode dne 30 t. m.

Deželni zbori.

Kakor poročajo listi, se skličejo deželni zbori na 17. junija.

Vinska klavzula v cesarski delegaciji.

V jedni zadnjih sej ogerske delegacije je stavil poslanec Rákoczy do ministra zunanjih zadev grofa Goluchowskega interpelacijo obstoječo iz več točk. V jedni teh točk praša Rákoczy Goluchowskega, je-li res, da je bilo pri dogovorih nemškega kancelarja Bülowa z ital. ministrom Prinettijem ki so se vršili nedavno v Benetkah, sklenjeno, da trozveza še nadalje ostane v veljavi, a istotako da ostanejo neizpremenjene vse trg. in carinske pogodbe mej zavezniki, vsled česar bi ostala v veljavi še za naprej tudi vinska klavzula. Mesto Goluchowskega je odgovarjal na to interpelacijo njegov sekcijski načelnik, ki je rekel, da ni glede vinske klavzule še ničesar določenega, češ, da trgovinske carinske pogodbe z drugimi državami sklepati imati dogovorno s parlamentoma jedino le ogerska in avstrijska vlada.

Atentat na italijansko kraljevo dvojico.

Včeraj zvečer okoli sedme ure je v Neapolju vrgel neki Vincenc Guerier dva debela kamenja na vlak, v katerem sta se peljala kralj in kraljica od otvorjenja poljedelske razstave v Palermu. Napadalca so zgrabili a občinstvo je kraljevi dvojici prirejalo prisrčne ovacije.

Domače in razne novice.

Premeščenje. — Preč. g. Hubert Rantc. in kr. vojaški kurat II. razreda je premeščen iz Gorice v Inomost.

Umrl je včeraj v Idriji upokojeni župnik in zlatomašnik preč. g. Ivan Treven. Pokojni je bil do predzadnjega časa župnik pri sv. Ivanu pri Trstu in pri tamošnjih vernikih jako priljubljen zaradi svojega plemenitega značaja in uzornega rodoljubja. Kot tak je bil poznan tudi povsodi, kjer je služboval. Pogreb bode jutri zjutraj. N. p. v m.!

Poroka. — Včeraj se je v Mirnem poročil z gospodično Frančiško Tribušon gosp. Anton Jazbec, načelnik „Gospodarskega sveta“ in posestnik v Svetem na Krasu. Bilo srečno!

Za „Šolski Dom“ so plačali mesečnino za april sledeči p. n. gospodje: Bežek Viktor 2 K, Bolko Leopold 2 K, Fon Josip 2 K, Jerkič Anton 2 K, Finžgar Franc 4 K, Kopač Jernej 10 K, Kovačič Alojzij 2 K, Koren Anton 2 K, dr. Franc Kos 5 K, Kavčič Josip 2 K, Ličan Josip 3 K, Mercina Ivan 2 K, Gabrijelčič Mihael 2 K, Novak Gustav 2 K, „Krojaška zadruga“ 20 K, Premrov Svetoslav 2 K, dr. Papež 2 K, Pirjevec Ivan 2 K, dr. Josip Pavlica 2 K, Setničar Franc 2 K, Sivec Franc 2 K, Šantel Anton 5 K, Rutar Matija 2 K, Terkuč Ferdinand 2 K, Tabaj Andrej 2 K, Fon Anton 2 K in Čebular Jakob 2 K.

Predsedniku so plačali: Franc Sivec v Gorici letnino 10 K; Frančiška Jakil, soproga Andreja strojarja v Rupi, letnino 10 K (tako naj se popravi tudi v zadnji „Zlati knjigi“ namesto: Andrej in Franc Jakil); Ivan Hausner, posestnik in trgovec v Gorici (po poštni položnici) 5 K.

Upravništvo je prejelo: Velesp. g. Štefan Kinderčev K 10; ob odhodnici preč. g. Andr. Mesarja z Livka nabrali gospodje kobariškega okraja K 21; gosp. Jernej Kopač svojo nagrado od „Krojaške Zadruge“ K 10 (ravno toliko za „Alojzijevišče“), preč. g. monsig. Ivan Abram K 50.

Presrčna hvala!

Zlata knjiga za leti 1900 in 1901, katero je izdalo in razposlalo naše šolsko društvo „Šolski Dom“, kaže s kolikimi napori in s kako sijajnimi vspehi so se goriški Slovenci trudili tudi v imenovanih letih, da bi poskrbeli svojim otrokom potrebni šolski pouk, katerega jim zanikajo ali ovirajo oni, ki so po zakonu dolžni podati jim ga.

Društvo je imelo naslednje dohodke:

	l. 1900	l. 1901
društvenina	2·799·60	4.485·70
dobrotniki	3.661·24	3.956·60
volila, zapuščine . .	300·—	400·—
veselice, zbirke . . .	3.418·40	1.522·57
podpore	5.860·—	3.920·—
najemščina, odškod.	3.567·16	3.607·09
dohodki šole	1.619·20	2.890·77
obresti, glavnice . .	353.02	277·—
posojilo	2.000·—	638·97
razni dohodki . . .	59·22	40·—
skupaj . K	23.637·84	21.738·70

ter sledeče stroške:

	l. 1900	l. 1901
stavbeni stroški . .	3.030·18	977·20
obresti s pripadki .	2.774·44	2.866·81
šolska uprava . . .	16.660·82	16.978·97
hišna uprava	742·20	742·66
društvena uprava . .	212·36	147·62
skupaj . K	23.420·—	21.713·26

Posojilo. vknjiženo na društveni hiši. znaša 54.000 K; čisto imetje je navedeno na okroglih 55.000 K, obremenjeno imetje na okroglih 113.000 K.

Porotne obravnave. — Kolikor je dosedaj znano, se bodo pred prihodnjo poroto vršile obravnave proti sledečim osebam in sicer: proti Valentinu Missigoi-u radi uboja; proti Alojziju Vock-u radi umora in težke telesne poškodbe; proti Francetu Werdun, radi goljufije; proti učitelju Karolu Mlekužu zaradi spolnega posilstva; proti Tereziji Rušič radi detomora oziroma zatajbe poroda in proti Albinu Josipu Megusscher-ju, radi goljufije.

Nedeljski počitek v lekarnah. — Vsled namestništvenega odloka od 13. t. m. se upelje s 1. jun. tudi v tuk. lekarnah nedeljski počitek in sicer trajajoč od 1. ure popoludne pa do drugega jutra. Od obstoječih 5 lekarn v Gorici bosta pa tudi nadalje ob nedeljah dve odprti in sicer se bodo lekarne v tem pogledu vrstile. Preskrbljeno pa je, da bodo na zaprtih lekarnah tablice, na katerih bode zapisano, kateri dve lekarni sta odprti.

„Ruska zastava“ v Gorici. V četrtek popoludne so spremili k večnemu počitku člana podpor. društva Štefana Bucića iz Avč. Udeležili so se pogreba tudi člani podpornega društva s slovensko zastavo. „Corrierova“ židinja pa je videla v slovenski zastavi — rusko. Je pač gledala z židovskimi očmi, ki vidijo vse drugače nego kaže resnica.

„Goriška ljudska posojilnica“. — Goriški Mont Pelée — pravijo mu tudi Andrej Gabršček, — je začel zopet bljuvati, odkar se mu je potom milosti premenila dvomesečna ječa v globo 1000 kron. Kilometer visoko meče iz sebe „lumpe, falote, lažnive kljukce, žegnane barabe“ itd. In zakaj? Edino le zarad tega, ker je napisala „Gorica“ par besedij o poslovanju „Goriške ljudske posojilnice“. V št. 55. „Soče“ celó grozi, da zagrmi, da bo groza, ako bo „Gorica“ o tem še govorila. Ker se grmenja goriškega ognjenika prav nič ne bojimo, hočemo danes še kako reči o tej posojilnici.

Ta denarni zavod je napredoval vsestransko do občnega zbora 29. aprila l. 1900; s tem dnem je prišel popolnoma v roke dr. Tume in A. Gabršček, premenil se je v politično postojanko ene stranke ter začel hoditi rakovo pot.

Dokaz je lahek.

Hranilne vloge so pred l. 1900 hitro naraščale, in to je najboljši dokaz, da je tedaj posojilnica napredovala ter uživala splošno zaupanje.

Hranilne vloge so se pomnožile

leta 1894 za 30.064
„ 1895 „ 111.082
„ 1896 „ 195.858
„ 1897 „ 211.614
„ 1898 „ 353.580
„ 1899 „ 140.490 K

Leta 1900. pa so se hranilne vloge znižale za 104.282 K, in l. 1901. so se zvišale le za neznatno svoto 9.271 K, brez dvoma bi se bile tudi v l. 1901. znižale, ako bi ne bila posojilnica obljubila celo 5% obrestij za vloge nad 10.000 K in ko bi ne bila kot hranilne vloge izkazala tudi izposojil pri drugih denarnih zavodih.

Tudi posojila, od katerih posojilnica živi, so se pred l. 1900 hitro množila. Tako se je stanje posojil zvišalo

leta 1894 za 39·106
„ 1895 „ 100.032
„ 1896 „ 225.672
„ 1897 „ 219.314
„ 1898 „ 326.996
„ 1899 „ 196.706

Leta 1900 pa so se posojila zvišala le za **646** K, l. 1901. za neznatno svotico 11.548 K.

Deleži, ki dajejo posojilnici varnost in kredit, so vsako leto priraščali, a se l. 1901 zmanjšali za okroglih 10.000 K. Leta 1900 se število deležev ni znižalo, ker so se tisto leto odpovedani deleži šele letos izplačali.

Čisti dobiček ne raste v razmeri s prometom in posojili. Vzrokov je več, glavni pa so: večje obresti hranilnih vlog, večji upravni troški in posojilnične hiše.

Ker se je bilo po letu 1899 stanje hranilnih vlog zmanjšalo, iskati so morali novi gospodarji „Gor. lj. posojilnice“ vloge, ki se obrestujejo celo po 5%. — Tako je zdaj posojilnica prisiljena vabiti vlagatelje večjih hranilnih zneskov z višjimi obrestmi; naravno je torej, da se mora čisti dobiček znižati.

Drugi vzrok, da je čisti dobiček razmeroma majhen, so upravni troški. Ko je prešla l. 1900. posojilnica v roke novih gospodarjev, se je zmanjšal promet in delo, troški za uradniške plače pa so se zvišali. Tako se je izdalo za uradniške plače l. 1899 K 4740, l. 1900 pa K 6009 in l. 1901 K 5640. V teh dveh letih smo imeli razne volitve!

Še ena primera!

L. 1901. so znašali le troški za slugo, poštnino, kurjavo, luč, tiskovine, inserate in druge pisarniške potrebščine celih 3865 kron, dočim je izdala posojilnica l. 1896 le 4142 kron za uradniške plače, stvanovanje, svečavo in kurjavo, koleke, poštnino, tiskovine itd. Ni čuda! Koliko so požrli l. 1901. le inserati v „Soči“ in „Primorcu“!

Kot tretji vzrok malega dobička smo imenovali posojilnične hiše. Posojilnica ima v svojih dveh hišah investiranega denarja v znesku najmanj 147.573 kron. Čisti dohodek teh hiš pa je znašal l. 1900 le 4471 in leta 1901 le 5642 kron. Ker plačuje posojilnica za vknižen dolg na teh hišah v znesku 100.000 K po 5% in za ostalo svoto po 4½% obresti, ima v dveh letih izgube nekoliko tisoč kron.

Dokazali smo s številkami, da gre „Gor. lj pos.“ rakovo pot od l. 1899 sem,

---

Trstu. Kaj poreče k temu naša tako goreča politikujoča duhovščina?“ — V soboto pa že dviga kadilnico Jordanu in mu potresa najbolj dišeče kadilo, kakor n. pr. „novi nadškof je osebno jako ljubeznjiv mož (ali „stari“ mar ni bil, — celo proti dr. Tumi?), dobrega srca in doslej je bil vedno daleč proč od intransigentov“ — in: „Mons. Jordan je mož, ki pozna svet, pozna življenje, je koncilijanten nasproti možem (buf!) drugačnega mišljenja (aha!), ne kriči in ne razsaja proti „liberaluhom“ itd. itd. Za to svoje kadilo pričakuje A. G—k seveda tudi — plačilo in to prav razločno kaže v naslednjih vrsticah: „utegne (novi metropolit namreč) popraviti vse zlè posledice dosedanje nepolitične politike iz nadškofijske palače. Mi pa ga bomo sodili po dejanjih“.

Ali si ga čul — juda, ki v nadi na dober „gšeft“ zataji če treba tudi vero Abrahama in Izaka?

„Utegne popraviti“! To se pravi: utegne ukazati vsem „žegnanim falotom“ in „hudičevi klerikalni zalegi“, da

pa za vselej obrniti hrbet, pa da se razsuje če hoče! Tudi utegne ukazati škof „obema zelenima dohtarjema“, da pustita „Primorski List“ tiskati v Gabrščkovi tiskarni, ki ima jedino pravico do obstanka na Goriškem in da isti „Prismojenec“ ne črhne besedice več proti „liberaluhom“. Pa še mnogo druzega mora se izvesti na njegov ukaz.

Ako vse to stori, potem bo mogoče „doseči kak uspeh potom mirnega razgovora, kateri preveva — ljubezen do bližnjega“ (A. G—k-a namreč). Po tem ga bodo sodili in potem je tudi gotovo, da utihne hipoma ves domači prepir na Goriškem, da neha v „Soči“ vsa gonja proti farovžem, proti klerikalni zlobi itd. in A. G—k se bode režal radosti, kakor škrat na „šacu“. Ako novi metropolit vse te doseže, naj bo le stokrat Lah, naj ne v vseh goriških cerkvah slovenska beseda, naj bodo zasedena vsa župnišča in kuracije na Goriškem s samimi Lahi! Vidiš ljubo Ahasverče, to je „des Pudels Kern“ A. G—ka. Zato danes zmerja in kriči pred farovži kakor cigan pred hišo —

bi se prebudil iz „mučnih sanj“ in zopet bi „caroval“, zopet se vozil v I. razredu „po vsem slovanskem svetu“. Ako pa se to **ne** zgodi, potem naj si pripišejo „žegnani falotje“ s škofom vred! in še bolj bo „hudič jemal“ vse njihove zavode z novo ustanovljeno kuhinjo vred...

A propos — ta kuhinja!

Bojiš se Ahasverče, da razrežem A. G—k-a s kitajskim nožem, da pride kot „otrovani šnicelj“ na mizo. Tako boječ ne bodi! Saj vidiš, da mi nismo tako nevarni, kakor nekje drugje, ki „operirajo rane“ ki so se komaj „prikazale“ in je še nade, da jih „ozdravi“ — kak dohtar. Ne, kot jéd ne maram pripravljati A. G—k-a, ker bi se s tem pregrešil proti §, ki prepoveduje „ponarejanja živil“, pač pa hočem posredovati, da bode on z mnogimi drugimi iz njegovega tabora vred povabljen na „table d'haûte“ takrat, ko bodo začela sodišča pošiljati tija „na kosilo in večerjo“ razne „Galgenkandidate“ alias hudodelce..... (sic!)

Za zaključek, ljubo Ahasverče, ti

štvu „Niresovcev“, to pa iz jedinega vzroka, ker ne maram imeti nič dotike s piscem notice „Neumestna hvala“ v zadnji „Soči“. Ker s to notico se je dotičnik izdal, da je on največji „Niresovec“ in morda celo prezident tega društva. V dokaz — dokaz, da on, ki očita drugim, da se sami hvalijo, — sam najbolj — smrdi glasom njegovega izreka „Eigen Lob stinkt“. Kajti spominja naj se, kako se sam najbolj hvali v svoji „Soči“ in da se torej on ne valja samo „pod mizo“, marveč celo kje drugje, kajti njegova samohvala mu niti ne — „pritiče“. Pa reči, ako bi ne bilo dobro, da bi se „Tumovo društvo“ pečalo tudi s „ceglarijo“, to pa ne samo radi tega, da bi se lahko „zamašile“ razne „luknje“, marveč da bi lahko naredili vi napredjaki okoli „unicuma“, ki čuje na ime A. G—k, kitajski zid, da ostane ohranjen potomstvu ter da ga ne ukrade prej kak žid za muzej ali — panoptikum.

Da si mi zdrav in do vidjenja!

Tvoj

to je odkar gospodarita v njej Tuma in Gabrščček. Tega dejstva ne spravi s sveta niti naš Mont Pelée, pa naj še tako bljuje in grmi.

Vinska poskušnja. — Pri vinski poskušnji, katero je priredila c. kr. kmet. družba v Gorici v nedeljo v hotelu „Union“ so bila kot prav dobra označena sledeča vina in sicer rebula iz Dobre, traminer iz Rušiča, garganje iz Kojskega, ital. rizling iz Ločnika, bordó iz Gorice in modra frankinja iz Prvačine.

Grozna nesreča. — V nedeljo zjutraj okolo 3. ure se je premenjavala straža na spodnjem koncu skladišč v topničarski vojašnici. Nastopiti je imel stražo 22 letni J. Sedelčič iz Celja, ki se nahaja še le 6 mescev pri vojakih. Stražo je preminjal nadtopničar Franc Dinacher iz Postojne, ki je bil jako priljubljen tako pri svojih predstojnikih kakor pri svojih tovariših. Ko je Sedelčič nastopil stražo, prašal ga je Dinacher po paroli. Ker je Sedelcič nerazumljivo odgovoril, ponovil je Dinacher svoje vprašanje, mej tem je pa Sedelčič nabasal puško ki se mu je po nesreči izprožila ravno, ko je Dinacher odhajal. Zadel ga je v hrbtenico proti desni strani in krogla mu je šla skozi stegno. Dinacher se je takoj zgrudil na tla v nezavesti. Prenesli so ga v vojašnico, od tam pa ob 4. uri v vojaško bolnišnico, kjer je bila takoj pri rokah zdravniška pomoč in se je storilo vse, kar je bilo mogoče: a bilo je zaman, kajti nesrečni Dinacher izdahnil je svojo dušo že ob 8. uri.

Procesija sv. R. T. na Sv. Gori. — Zvedeli smo, da je blagopokojni nadškof in kardinal dovolil Frančiškanom pri slavnem svetišču Matere Božje na Sv. Gori, da smejo odslej vsako leto v nedeljo po prazniku presv. R. Telesa obhajati slovesno procesijo z Najsvetejšim. Izrazil je visoki pokojnik v dotičnem pismu srčno željo, naj bi se ta obhod vršil s kolikor mogoče veliko svečanostjo, Bogu v čast in vernemu ljudstvu v spodbudo. Prvikrat se bode ta procesija obhajala naslednjo nedeljo, po slovesni maši, ki se bo služila ob 9. uri. Poskrbljeno je, da se v obilni meri ugodi želji nepozabnega kardinala. — Pričakovati je, da ta dan romarji in častilci Matere Božje v obilnem številu pohité gori molit in spremljat Jezusa, preblaženi sad njenega deviškega telesa.

Most čez Sočo pri Barki. — V zadnji seji poslanske zbornice je odgovoril ministerski predsednik dr. Koerber na interpelacijo poslanca Lenassija zaradi zavlačevanja zgradbe mosta čez Sočo pri Barki. Dr. Koerber je zagotovil da bode ta most prihodnje leto gotovo dokončan za kar jamčita tvrdki Gaertner in Wagner.

Hranilnica in posojilnica v Biljah je imela v l. 1901 denarnega prometa: 75.160·70 K. Čisti dobiček znaša 366·14 K, reservni zaklad: 1275·14 K.

Kobariška posojilnica ima do 11. t. m. prijemkov 106.658 K 76 v. izdatkov 105.129 K 05 v., celega prometa je torej 211.787 K 81 v.

Kmetijsko društvo v Šempasu, priredi v nedeljo, dne 8. junija pop. ob 4. uri v prostorih „Bral. društva“ občni zbor z dnevnim redom, ki ga določajo društvena pravila.

Odbor.

„Piccolovo“ resnicoljubje. — Zadnjič smo poročali o nekem pretepu med slov. in ital. dijaki na Dunaju ter dostavili, da se nam vest, ki jo je prinesel „Piccolo“, ne zdi verjetna. In res. Kakor posnemamo iz izvirnega poročila „Obzoru“, bila je dotična stvar taka-le: Na binkoštno nedeljo zvečer so sedeli štirje hrvatski dijaki v neki kavarni na Dunaju. Naenkrat jih kliče nekdo na telefon ter jim naznanja, naj hité v neko drugo kavarno, kjer Italijani preté nekaterim Hrvatom, da jih pobijejo. Dijaki so se podali v omenjeno kavarno, ne sluteč zvijače, a našli so kavarno prazno. Na to so se vrnili v prejšnjo, — a čez malo minut pridrvi za njimi tolpa kakih 60—70 ital. dijakov in delavcev, vsi oboroženi z debelimi gorjačami, boksarji in bodali. Vsa tolpa se je vrgla na Hrvate in jela brez vsakega povoda udrihati po njih tako dolgo, da so trije popadali nezavestni na tla, jeden pa, ki je skočil na mizo, branil se je na življenje in smrt. Policija, katere v takih slučajih nikoli ni najti, prispela je še le, ko so jo Italijani po mačje odkurili, a so Hrvatje na pol mrtvi obležali v kavarni. Rešilno društvo je potem obvezalo ranjence in se je doznalo, da so bile rane od kolov, boksarjev in bodál. Nekaj dišču. Nekatera imena napadalcev so znana, drugi se sasledujejo. — A kako je poročal „Piccolo“? Da so bili štirje Italijani napadeni od 50 Hrvatov, a da so bili Hrvatje tepeni! Kakor pravi poročilo „Obzoru“, se nad tem obnašanjem Italijanov zgraža celo vse nemško dijaštvo na Dunaju in so sklenili, da ne puste nobenega Italijana več v dunajsko univerzo.

Vseučiliški zbornik. — Sestavila Janko Polec in Bogumil Senekovič. V Ljubljani 1092. Založil Lavoslav Schwentner. Str. 436. — To je zbirka vsega zgodovinskega in meritoričnega gradiva, kar je moči najti o vprašanju slovenskega vseučilišča. Po časovnem razvoju ljubljanskega šolstva zasleduje ta knjiga začetke in razvoj slovenskih višjih učilišč. Kot rojstno leto slovenskega vseučilišča določa l. 1596, ko so ustanovili jezuitje v Ljubljani svoj kolegij. Iz raznih virov, zlasti iz papeževih pisem, dokazuje, da je kolegij imel značaj in pravice vseučilišča z modroslovno fakulteto.

Pozneje je bila v Ljubljani tudi pravoslovna fakulteta. Natančno nam popisuje „Zbornik“ francosko univerzo v Ljubljani, ki je tako kmalu prenehala. Borbe l. 1848 in 1849 so vzbudile tudi zanimanje za vseučiliška vprašanja. Slede slovenska predavanja na graškem vseučilišču. Na slovenskih taborih od l. 1868 dalje se je ta zahteva vedno gromovito poudarjala.

Slednjič nam knjiga popisuje novejše parlamentarne boje in demonstracije za slov. vseučilišče. Debate v državnem in deželnem zboru so priobčene po stenografičnem zapisniku in poročila o shodih so jako natančna. Ob koncu so še zabeležene peticije ustanovitev ljubljanskega vseučilišča, katere je poslalo 488 občin in 181 društev ter časniški glasovi.

Knjiga je sestavljena s toliko natančnostjo, da jo moramo vsakomur le priporočati. Tu je zbrano vse gradivo. Poslancu v parlamentu je ta knjiga najboljša zaloga za stvarne in zgodovinske razloge, ki zahtevajo ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Zato je dobil tudi vsak slovanski časnikar ob zadnjem sestanku v dar en izvod te knjige.

Da bi dosegla svoj namen!

Zabavna knjižnica. — X. zvezek te lične poučne knjižnice za našo mladino je izšel. Kakor že kaže „kazalo“ je tudi v tem zvezku prav prijetnega in podučnega gradiva zbranega v nič manje nego 17. spisih pesniške in druge vsebine. Zabavna knjižnica je že dobraj razširjena po vsem Slovenskem in roma že v 20.000 iztisih širom domovine. Dela torej vso čast svojemu izdajatelju gospodu učitelju Kosi-ju.

„Narodnogospodarski Vestnik“, glasilo slovenskega trgovskega društva „Merkurja“ ima v svoji 2. letošnji številki sledečo vsebino: 1. Ljubljansko barje in njega osuševanje. 2. Trgovina. Spisal A. L. 3. Kranjske deželne finance. 4. Kapital in obresti. Spisal V. Kukovec. 5. Raznoterosti 6 Izpremembe v trgovinskih in zadružnih registrih na Kranjskem. 7. Tržno poročilo in tržne cene. 8. Oglasi.

Miroslava Vilharja spomenik. — Pokojnemu pesniku Miroslavu Vilharju postavijo spomenik. Akademični kipar Alojzij Repič na Dunaju je poslal odboru za postavljanje spomenika Miroslava Vilharja v Postojni v bronu vlit doprsni kip tega pesnika.

Sveče v korist družbi sv. Cirila in Metoda, o katerih se je že mnogo govorilo med rodoljubi in prijatelji prekoristne šolske družbe sv. Cirila in Metoda, bodo sedaj vendarle prišle v promet. — Ako se pomisli, kako velikega pomena je naša šolska družba, in koliko podpore daje slovenski mladini, je pričakovati, da se bode slavno p. n. občinstvo zavedalo svoje dolžnosti in povsodi zahtevalo le sveče družbe sv. Cirila in Metoda. — Ker je kakovost teh sveč najboljša, cena pa enaka drugim sovrstnim izdelkom, je dolžnost vsakega narodnega trgovca, da si omisli te sveče. — V kratkem izidejo ceniki, ki se bodo na zahtevanje dopošiljali poštnine prosto.

Za razprodajo Ciril-Metodovih stearinsveč je družbino vodstvo poverilo trgovca gospoda Mateja Žigona v Škofji Loki kot glavnega zalagatelja. Vsa naročila ali sploh kaka pojasnila naj bodo naslovljena na omenjenega gospoda trgovca, ki bo drage volje vedno na razpolago.

Velika sleparica. — V Parizu dela veliko senzacijo odkritje ogromne sleparije neke gospe Terezije Humbert rojene Daurignac.

— soproga nekega odvetnika — 100 milijonov frankov po nekem v Ameriki l. 1883 umrlem milijonarju Robert Henry Crawfordu, kateri ni imel ne posestva, niti jedne kočice, pač pa 100 milijonov frankov gotovine v vrednostnih papirjih, katero premoženje da je zapustil tej Tereziji Daurignac, zdaj omoženi Humbert.

Za to „dedščino“ sta se oglasila tudi dva „nečaka“ umrlega, ki sta se tožarila z gospo Humbert. Vse tožbe pa so izpadle ugodno za gospo Terezijo in je bilo gotovo, da dobi najmanj 96 milijonov frankov. Na podlagi takih dokazov je seveda dama imela povsodi ogromen kredit, dobila je na posodo denarja kolikor ga je hotela. In za ta izposojeni denar je kupovala grajščine, ustanovila jedno zavarovalno banko, več dobrodelnih zavodov itd.

Konec vseh koncev pa je bil ta, da se je prišlo na sled, da je bilo vse le sleparija in da so bili razni zavodi silno oškodovani ter da znaša vsa škoda prizadeta po tej sleparici 58 milijonov frankov in je v nesrečo pahnjenih veliko družin. Sleparica pa je pobegnila brez sledu s svojim možem odvetnikom, s katerim skupno je izvršila to velikansko sleparijo. Sodišče jima je za petami.

Poroča se, da je mej drugimi odličnimi osebami, ki so zaupali denar tej sleparici, bila tudi bivša francozka cesarica Eugenija, ki je izgubila okoli 100.000 frankov.

Biskup Strossmayer obhaja 5. avg. t. l. svoj dijamantni doktorski jubilej. Pred 60 leti je bil na dunajski univerzi imenovan doktorjen teologije.

Koliko nesreč so provzročile vulkanične in potresne katastrofe na zemlji? — Naše čitatelje bode gotovo zanimalo izvedeti, koliko gorja so zmožne napraviti one sile, ki se gibljejo pod površjem naše zemlje. Zaradi tega podajemo tu statističen pregled nesreč, ki so jih povzročile te sile le od l. 79 po Kristu t. j. od tedaj, ko je uničil izbruh ognjenika pri Neapelju rimski mesti Pompeji in Herkulanum in še dvoje manjših mest. O tej katastrofi sta pokrila goreča lava in pepel omenjeni mesti čez 20 čevljev visoko ter zasula mnogo prebivalcev. Mesto Herkulanum, ki je stalo najbližje Vezuvu, je bilo celo 118 čevljev visoko pokrito z lavo in pepelom.

Druga grozna nesreča se je pripetila vsled potresa v Šemahi na Kavkazu leta 1667. Tu je cele tri mesece trajajoči potres pokončal 80.000 prebivalcev.

1692 l. je bilo mesto Port Royal na otoku Jamajka po potresu popolnoma razdejano, mrtvih 3000.

1693 l. je bilo v južni Italiji deloma po izbruhu ognjenika in deloma po potresu uničenih 54 mest in 300 vasij, mrtvih je bilo 100.000. Mesto Catania je bilo tako razdejano, da ni ostalo sledu o njem, 18.000 oseb je bilo pokopanih pod razvalinami.

L. 1703 je bil kraj Yeddo na Japonskem po potresu deloma razdejan, mrtvih 200.000 oseb.

L. 1731 sti bili uničeni po potresu mesti Lima in Callao, 18.000 oseb je bilo zasutih pod razvalinami.

L. 1751 je bilo vsled izbruha ognjenika razdejano mesto Port-au-Prince na otoku St. Domingo.

L. 1755 je razsajal strahovit potres v državi Ekvador v južni Ameriki. Pri tej priliki je bilo popolnoma razdejano mesto Kito; isto leto je razsajal potres v Lizboni, (katero je popolnoma dvigneno morje preplavilo.) V obeh mestih je v 8 minutah izgubilo življenje nad 50.000 ljudij.

L. 1768 je potres vsled vulkanizma skoro popolnoma razdejal površje otoka Martinique v Antilah.

L. 1788 je vsled jednake katastrofe v Sv. Luciji v istih krajih zgubilo življenje 900 prebivalcev.

L. 1797 je razdejal vulkanizem vse pokrajine od Santa Fé do Paname; pri tem je ostalo mrtvih 40.000.

L. 1812 je bil grozen potres v Caracas, ki je pokončal 12.000 ljudij.

L. 1839 zopet potres na otoku Martinique, mrtvih 700.

L. 1842 potresi na Cap Haytien in St. Domingo, mrtvih 4000.

L. 1843 potres na otoku Guadeloupe, ki je mesto Ponte a Pitre popolnoma razdejal.

L. 1859 zopet potres v Kitu, mrtvih 5000.

L. 1868 potresi v državi Peru, ki so razdejali mesta Arequipa, Iquique, Tacana in druga, — mrtvih 20.000 a škode na imetju čez 1200 milijonov kron.

L. 1883 je začelo na otoku Java bruhati čez 30 ognjenikov, posebno silno je bruhal vulkan Krakatve. Goreče

v Kamaiski na Japonskem, ki je pokončal le 1000 oseb, a 200.000 jih je utonilo v velikanski poplavi, ko je vsled potresa vrglo na suho morski val.

L. 1902 je razsajal meseca feb. zopet silen potres v Šemahi v Kavkazu, ki je porušil 2000 hiš in je izgubilo življenje 4000 oseb.

Meseca marca letos je bil potres na otoku Guatemala, ki je porušil več mest in je bilo mrtvih na stotisoče ljudij, in 8. t. m. je vsled izbruha vulkana Mont Pelée na otoku Martinique izgubilo življenje nad 50.000 ljudij.

Narodno gospodarstvo.

Obratna štetev.

Najvažnejši pogoj uspešne gospodarske in socijalnopolitične zakonodaje je zlasti dandanes, ko je pridobitno življenje tako komplicirano, natančno poznavanje gospodarskih naredb in pridobitnih odnošajev. Zato so poizvedbe, ki naj podado zanesljivih podatkov o razmerah v poedinih gospodarskih krogih, neprecenljive važnosti. Pri nas v Avstriji sicer nismo brez statističnih dat za vpogled v gospodarsko gibanje, ali vendar so vse poizvedbe, ki so se doslej vršile, le nekaki odlomki; vršila so se pač ponovno statistična poizvedovanja, zlasti od strani trgovskih zbornic, ali vsem tem nedostaje enotnosti in popolnosti, kajti te ovedbe so se vršile le omejeno, in sicer so se utesnile ali na posamezne kronovine ali pa le na poedine pridobitne stroke. Tako pa smo v primeri z drugimi velikimi državami zaostali, kajti drugod, tako na Nemškem in v Franciji, so v zadnjih desetletjih imeli splošne obrtne štetve, oziroma popise obrtnih in kmetijskih obratov. Letos se pri nas zamujeno popravi in se po vzgledu drugih narodov izvrši tudi pri nas v Avstriji prihodnji mesec popis vseh obrtnih in kmetijskih obratov po določilih zakona z dne 18. januarja 1902. l., drž. zak. št. 21, in pa ministerskega ukaza z dne 25. marca t. l., drž. zak. št. 56. Ta splošni popis obrtnih in kmetijskih obratov bi se bil po prvotnem načrtu imel izvršiti že spomladi preteklega leta, neposredno v zvezi z ljudskim štetjem 1900. l., ker pa so se dotične obravnave v državnem zboru tako zavlekle, da ni bilo mogoče lansko spomlad, oziroma poletje izvesti popisa, se je odgodila izvršitev popisa na tekoče leto. Po določbi više navedenih zakonov je izvršiti popis po stanju z dne 3. junija 1902. l., to se pravi, obrate bo popisati kot take, kakršni bodo dne 3. junija 1902. l., ne glede na izpremembe, ki se morda pojavijo med popisovanjem. V izvršitev obratnega popisa se razdele politični okraji v popisna okrožja, ki so po pretežnem številu obrtnih ali kmetijskih obratov ali pretežno obrtna in pretežno kmetijska popisna okrožja. V pretežno obrtnih popisnih okrožjih morejo trgovske zbornice prevzeti popisovanje, sicer pa je izvršitev popisa stvar okrajnih glavarstev. Za posamezna popisna okrožja se imenuje eden ali več popisovalnih komisarjev, katere nadzirajo revizorji. Popisovanje se bo vršilo po prikladnosti krajev ali od hiše do hiše ali pa komisijsko, to se pravi tako, da komisar povabi prizadete stranke v občinsko pisarno. Tudi je dovoljeno, da se dostavijo strankam potrebni obrazci v lastno izpolnitev. Pri popisu obrtnih in kmetijskih obratov bo popisati vse obrtne obrate, tako vse trgovinske, industrijske, rudarske, rokodelske, stavbne obrate brez ozira na to, ali imajo oblastveno dovoljenje ali ne; nadalje bo popisati vse kmetijske obrate brez razlike njih obsežnosti, končno vse delavce na domu; pri teh je misliti zlasti na domačo industrijo (sitarstvo, lončarstvo itd.) in pa na take osebe, ki izdelujejo obrtne izdelke na lastnem domu, pa za tuj račun. Uporabljali se bodo sledeči obrazci: obratne pole za obrtna, industrijska in trgovinska podjetja, pole o kmetijstvu za imetnike in zakupnike kmetijskih obratov ter listi za delavce na domu. Popis se prične, kakor rečeno, dne 3. junija 1902. l. in ga je dovršiti v teku treh tednov. Popisovalni komisarji, vršeč svoj posel, ne smejo popraševati po premoženju in dohodninskih razmerah. Zakon o obratnem popisu izrecno poudarja, da se napovedi, ki so se podale ob popisovanju, ne smejo porabljati za namene davčne uprave. Kdor bi se popisu odtegnil ali namenoma krivo izpovedal, kaznuje se z globo do 50 kron.

Bližnja obratna štetev je največje važnosti za spoznavanje naših pridobitnih razmer in naprav; ako se uspešno izvrši poda date, ki nudijo edino zanesljive podlago za velike in dalekosežne go

corpus delicti in je zadevo izročila so- bi imela podedovati ta Terezija Humbert

organom zaupljivi in uslužni, ke jim je mogoče izvesti z usp dalje, a

veliko in težavno nalogo. Zaupljivost in odkritost od strani interesiranih državljanov pa je tem umestnejša, ker se jim ni bati, da se napovedi porabijo za namene finančne uprave.

Loterijske številke.

24. maja.

Grac	67	17	14	32	33
Dunaj	67	34	9	47	55

Po zmerni ceni je na prodaj lep, viseč

svetilnik (kloča)

ki je posebno pripraven za male cerkve na deželi. — Več se izve pri našem upravništvu.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 **GORICA** Via Giardino 8

priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, **briskih, dalmatinskih in isterskih v i n o g r a d o v.**

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi *svojo*

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlina v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domač tropinovec, fini rum, različna vina gorčice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobé tudi testenine tvrdke Žnideršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. štv. 1.

(v lastni hiši)

Franc Melink,

zidarski mojster v Višnjeviku št. 67,

prevzema vsa zidarska dela po najnižji ceni. — Naročena dela se lično izvršujejo.

Prekrasna in nova razsvetljava!

Vinko Bandelj

v Dornbergu

posojuje za javne veselice po g. **Luzniku** dobljene svetilnice ter se priporoča prireditelјem veselic, da ga blagovolé počeščevati s svojmi naročili.

Oddaljeni lahko pišejo in prav je da se piše 8 do 14 dni pred rabo.

„Universale“

splošna ljudska zavarovalna družba,

Ravnateljstvo: Dunaj I., Schottenring his. štev. 8 (v lastni hiši).

Polno vplačana delniška glavnica 2,000.000 K. Garantijski zaklad 8,700.433·56 K. Njena posest hiš na Dunaju, ki so popolnoma nezadolžene, reprezentuje sama vrednost okoli 3 milijone K. — Ustanovljena je po § 16. ministerijalnega ukaza z dne 5. marca 1896 R—G. Bl. 31 vis. c. kr. ministerstva notranjih zadev.

Glavni zastop v Gorici prej v ulici Morelli št. 6, zdaj preseljena Via Corta št. 3.

V fotografskem atelije-ju A. JERKIČ, Gorica, Gosposka ulica 7, sprejme se takoj

učenec, **star nad 15 let pod ugodnimi pogoji.**

Za vsakega nekaj!!

dobi se v zalogi tvrdke

I. Zornik, — Gorica

Gosposka ulica št. 7,

prva in edina slovenska trgovina za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše skladišče vsakovrstnega perila, srajc za hribolazce in kolesarje vsake velikosti, jopic za telovadce, krasnih kravat v vsakem slogu, nogavic, rokavic, životnikov (modercev), solčnikov, pihalk, dežnikov, blusen, spodnjih kril, divnih okraskov za obleke, svil za obleke in bluse, vsih potrebščin za vezenje.

Priporočevalno najbolje kupovališče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za gospode), in modercev po vsakej meri in zahtevi izvršujejo se točno.

„Narodna Tiskarna“ v Gorici
ulica Vetturini 9.

Ilijada.

Povest slov. mladini.

Prosto po Homerju
pripoveduje
ANDREJ KRAGELJ.

S tolmačem važnejših osebnih imen ter obsega **273 stranij.**

CENA:

1 K 40 vin., po pošti 20 vin. več. Vezana v platno 2 kroni, oziroma 2 kroni 20 vin.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ v Gorici, pri knjigotržcih Pallichu v Gorici na Travniku, pri Schwentnerju v Ljubljani in Florijanu v Kranji.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

Naznanilo.

Podpisanec, večletni hotelier v Pulju, naznanjam slavnemu občinstvu, da sem otvoril svojo, po najnovejših zahtevah urejeno in opremljeno

kavarno „Central“,

na Travniku.

V njej bo p. n. gg. gostom na razpolago poleg treh biljardov tudi okoli 100 časopisov najrazličnejše vrste. Zagotavljaje najskrbnejšo postrežbo v vsakem obziru, prosim blagohotne podpore z obiskovanjem ter se beležim z vsem spoštovanjem udani

Filip Pečenko.

P. S. Ako kdo izmed gosp. ni prejel naznanila, katera sem razpošiljal te dni, prosim da mi blagohotno oprosti.

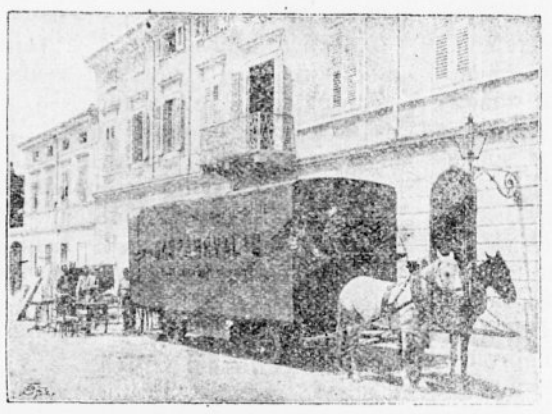

Špedicijska poslovnica

Gašpar Hvalič

v Gorici,

v ulici Morelli št. 12.

Priporoča se toplo Slovencem v mestu in rojakom na deželi za prevažanje vsakovrstnega blaga in pohištva v vse kraje. Ker ima **tri nove zaprte vozove za prevažanje,** zagotavlja, da se blago nepoškodovano dostavlja.

Prosiva zahtevati listke!

Pozor! Eno krono nagrade!

Najveja trgovina z železjem

Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo hiš. štev. 11.

Za čas stavbe priporoča **vse stavbne potrebščine,** kakor: **cement, stavbne nositelje, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča** itd. Ima v zalogi **orodje** za **vsa rokodelstva** iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izbero **kuhinjskega in hišnega orodja** dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga
stavbenih nositeljev
v Gorici.

Pocinkana žica za vinograde po jako znižanih cenah!

Pozor!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove **amerikanske blagajne,** da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Pozor! Eno krono nagrade!

Odlikovana

kleparska delavnica

Artur Makutz,

Gorica, Ozka ulica št. 1,

Priporoča svojo **kleparsko delavnico** ter zalogo kleparskih **izdelkov za kuhinjo** itd., ima zalogo **žlebov vseh vrst za nove stavbe,** oziroma preskrblja iste v najkrajšem času. — Prevzema naročila za **vpeljavo strelovodov,** tudi pozlačenih. — Izdeluje **pumpe za vodo.** Prireja **vpeljavo vode** z cevmi vsake vrste. — V lastni zalogi ima **stroje za žveplanje sodov** iz cinkanega železa, **škropilnice proti peronospori** ponovljene po Vermorelovi sestavi; **mehove za žveplanje grozdja**

Peter Drašček,

trgovec jedilnega blaga v Gorici,

Stolna ulica št. 2.

Priporoča se p. n. občinstvu v Gorici in z dežele. Prodaja kavino primeso, sladkor, milo, slanino, riž, maslo surovo in kuhano, olje, moko iz Majdičevih mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenk

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev v Gorici

Stolna ulica št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti Priporoča se slav.